

ΦΡΑΣΕΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

Ἔτος πρῶτον.—Ἐν Κωνστανπόλει τῇ 13 Μαΐου 1888· Τεύχος 10'.

Ο ΝΥΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἡγεμῶν ἐν Αὐστρίᾳ κομί-
τας, ὡς ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος, τὸ ἄνθος
τῆς ἑαυτοῦ νεότητος ἐπὶ τῶν βαθμίδων κλονι-
ζομένου θρόνου, δείξας ὡς αὐτός, ἐν πάσῃ πε-
ριπτώσει, οὕτως ἰ μεγάλην αὐταπαρνησίαν
ἑαυτοῦ, παρόμοιον αἰσθημα τοῦ καθήκοντος.

Ὅποσον συγκινητικὸν θέαμα νὰ βλέπῃ τις
τὸν μονάρχην τούτον ἐν τῇ μέσῳ ὄλων τῶν
μεριμνῶν καὶ τῶν σκληρῶν ἀμηχανιῶν, βι-
εῦντα ὡς ἔντιμος οἰκογενειάρχης ἀνατρέφοντα
καλῶς τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, καὶ προσπαθοῦντα ἐπι-
νὰ κατακτήσῃ δι' ἑαυτὸν, ὑ' ὄλας τὰς ἐπί-
ψεις τῆς διανοίας, ἔ,τι ὠφέλιμον, ἔ,τι ὠραῖον,
ἔ,τι καλόν! Ἄγαπᾷ τὴν φιλολογίαν, τὴν
μουσικὴν, τὰς τέχνας. Ἡ ἰδιαιτέρα βιβλιοθή-
κη αὐτοῦ ἐστὶ βιβλιοθήκη ἀνδρὸς μελέτης
καὶ καλαισθησίας. Ἐν τῇ Βιέννῃ, ἐν ἣ πλεο-
ναζοῦσιν αἱ τέρψεις, διάγει βίον εὐσυνειδήτου
ὑπαλλήλου. Σπανίως μεταβαίνει εἰς τὸ θέα-
τρον, καίτοι λατρεύων τὸ μελόδραμα· ἐμφα-
νίζεται δὲ εἰς τὰς ἐορτὰς καὶ τὰς λαμπρὰς
συναθροίσεις ὅποταν πρέπη. Καθ' ἣν ὥραν
ἄρχεται ἡ ζωὴ ἐν Βιέννῃ, μεταβαίνει εἰς τὸ

δειπνον, καὶ τῇ πέμπτῃ ὥρᾳ, κατὰ τε τὸν
χειμῶνα καὶ τὸ θέρος, ὁ δραστήριος οὗτος ἡ-
γεμῶν ὁ φιλεργός, ὁ ἀγρυπνος, εὐρίσκειται
πάντοτε ὄρθιος!

Μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῆς ἑαυτοῦ προσευ-
χῆς ὁ αὐτοκράτωρ λαμβάνει κιάθον κασέ
μετὰ γάλακτος θεειμένου ἐπὶ τοῦ γραφείου
του· καὶ ἐξακολουθῶν ἐν' ἀναγνώσκῃ ἀγ-
γέλματα, ἐκθέσεις, καπνίζει ἐν ἐκ τῶν σιγά-
ρων του Βιρζίνεια, ἅπερ ἐπὶ τοσοῦτον τέρπουσι
τοὺς Βιενναίους. Κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν,
προσφέρουσιν αὐτῷ ποτὸν τι ἢ ποτῆριον ζύθου,
καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν ἑαυτοῦ ἐργασίαν μέχρι
τῆς ὥρας τοῦ δείπνου, ὅστις συνήθως γίνεται
οἰκογενειακός. Τὸ ἰδιαιτέρον γραφεῖόν του εὐ-
ρίσκειται μετὰ τὸ καλυπτηρίου του καὶ τῆς
αἰθούσης τοῦ Συμβουλίου· ἀπέναντι αὐτοῦ
ἐπὶ τῆς τραπέζης του εἰσὶ τεταγμένα τὰ ἀπ-
εικονίσματα τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, καὶ ἐπὶ τῶν
τοιχῶν εἰσὶ ἀνηρτημένα δύο ἀπεικονίσματα
τῆς αὐτοκρατείας, ἐξωγραφημένα ὑπὸ τοῦ
Οὐίντελχούλτερ, καὶ εἰκόνες μαχῶν. Ἡ αἰ-
θουσα τοῦ συμβουλίου ὑπάρχει διακεκοσμημέ-
νη διὰ μικραρίων προταμῶν τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ τοῦ ἐξαίρετου ἀρχιδουκὸς Φραγκίσκου
Καρόλου, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀρχιδου-
κίσσης Σοφίας, μιᾶς τῶν μάλλον ἀξιοσημει-
ώτων γυναικῶν τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, ἀγαλλ-
μάτια τοῦ ἀρχιδουκὸς Καρόλου, τοῦ στρα-

τάρχου Σχουατσεμπούργ ἀποθανόντος τῷ 1852, καί, ὅστις ἐν τῇ εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσει τοῦ νέου αὐτοκράτορος, ὑπῆρξε πρωθυπουργὸς αὐτοῦ σύμβουλος καὶ ὁδηγός.

Γνωστόν ἐστὶν ὅτι οἱ ὑπουργοὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος προεδρεύει τοῦ Συμβουλίου, προτείνει καὶ ἐκδίδει νόμους, καὶ ἐξασκεῖ τὸ δικαίωμα τῆς χάριτος.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ἔχει τὸ σπανιώτατον πλεονέκτημα τοῦ δύνασθαι ἀκούειν τῶν συζητήσεων μετὰ γαλήνης καὶ ὑπομονῆς, καὶ ἐράπηται ὅλων τῶν ἀντικειμένων καὶ ἐξάγει εἰς φῶς τὰς διαφορὰς γνώμας· ἐνίοτε μετὰ τοῦ ἰδιαίχοντος ἐκείνου τῷ Ναπολέοντι Γ'. τρόπου κλῶθει πρὶν λάβῃ ἀπόφασιν τινὰ τοὺς μακροὺς ξανθοὺς μύστακας του. Ἀπεχθάνεται τὴν φρασεολογίαν καὶ τὰς μακρὰς ἐμιλίαις· ἡ ἔκφρασις αὐτοῦ ὑπάρχει οἰκεία, θελκτικὴ τὰ μάλα· ἐμιλοῦσιν ἡ καρδία καὶ τὸ πνεῦμα καὶ γνωρίζει ἵνα ἡ σκεπτικὴ καὶ εὐφραδὴς, χωρὶς νὰ προστρέχῃ εἰς τὰ εὐφραδῆ τεχνάσματα.

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἐστὶ πλήρης θελγήτρων, ὡς συνάμα καὶ ὄλον τὸ ἄτομον.

Τὰ βλέμματα αὐτοῦ ἔχουσιν ὄψιν εὐσταθείας καὶ ἠδύτητος, καταθελγούσης ὑμᾶς. Τὸ μέτωπόν ἐστὶν ὑψηλὸν καὶ εὐρύ, ἡ ρις λιαν ἀνάλογος, οἱ ὀδόντες λευκοὶ καὶ τὸ κατώτερον χεῖλος ἦττον σεσημασμένον παρ' ὅσον ἐν τῷ συνήθει τύπῳ τῶν Ἀψδούργων. Ὅτε ἵππευε τὸ παράστημα αὐτοῦ ἔχει κομψότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἴδῃ τις αὐτὸν διερχόμενον, ἐν τῷ μέσῳ νέφους κονιορτοῦ, ἐν τῷ κρότῳ τῶν τυμπάνων ἠγούμενον τοῦ στρατοῦ· οἱ πολεμικοὶ οὗτοι θόρυβοι ἀναζωπυροῦσι τὰ στρατιωτικὰ ἐνστικτὰ αὐτοῦ· ἤθελεν εἶπει τις ὅτι ἐπανευρίσκειται εἰς Ραάβ, εἰς Κυμόρνον, εἰς Σολφερίνον, ὅπου παρέστη ὡς ἀπλοῦς ἀξιωματικός. Ἀγαπᾷ τὰ πεδία, τὰ μεγάλα καὶ κοπιώδη

γυμνάσια, καὶ ὡς ὑπάρχει ὁ καλλίτερος Ἀύστριανὸς τῷ ἑαυτοῦ βασιλείῳ, ὑπάρχει ὁ καλλίτερος στρατιώτης τοῦ στρατοῦ του.

Ἵπάρχει ἀκάματος θηρευτῆς· ἀναβαίνει τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς πρὸς θήραν τοῦ αἰγάργρου μετὰ τῆς εὐκαμψίας καὶ τῆς ἀσφαιλίας τῶν Τυρολίων ὄρειων, τῶν ὁποίων φέρει τὴν γραφικὴν ἐνδυμασίαν ἐν ταῖς εἰς τὰς Ἄλπεϊς ἐκδρομαῖς αὐτοῦ.

Τὸ θέρος ἡ αὐλὴ μεταφέρεται εἰς Σχοενβρόν, Λαξεμβούργον, Γόδολον, παρὰ τὴν Πέστην. Ἡ τοῖς Ἰσλ. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀναχωρεῖ ἐκ Βιέννης τὸ ἑσπέρασ, ὡς καλὸς ἔμπορος ὁ περατῶν τὰς ἑαυτοῦ ὑποθέσεις, διέρχεται διαρκούσης τῆς νυκτὸς τὴν λίμνην Τράουν, καὶ ἀφικνεῖτο εἰς Ἰσλ τῇ πέμπτῃ ὥρᾳ τῆς πρωΐας. Συνεχῶς ἀπαντῶσιν αὐτὸν εἰς τὰ πέριξ ἐνδεδυμένον βαρέζην, φέροντα εἰς χεῖρας μεγάλην ράβδον, ἢ καθήμενον εἰς τὴν πύλγην ὑποστατικοῦ τινος, καὶ συνδιαλεγόμενον μετὰ τῶν τέκνων τῆς χωρικῆς. Τὸ ἑσπέρασ ἔλη ἡ οἰκογένεια περιδιαβάσει διὰ λέμβου καὶ ἡ αὐτοκράτειρα, ὡς νὰ ἦτο ἀπλῆ λεμβούχος, παίζει τὴν Ζύθην, τὴν χωρικὴν ἐκείνην κιθάραν τῶν Τυρολικῶν Ἄλπεων ἧτις κατέστη τοῦ συρμοῦ ἐν τε τῇ Πέστῃ καὶ τῇ Βιέννῃ. Εἶναι τεχνίτης. Σχεδιαγραφεῖ ἐπίσης κάλλιστα, καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἑαυτῆς διαμονῆς ἐν Βιέννῃ, ἐπλήρωσε πλεῖστα λευκώματα διὰ σκληρῶν πρὸς τὰς αὐλικὰς ὡς ἀπεχθάνεται γελοιογραφιῶν. Ὡς ἐκ τούτου δὲ αἱ ὑπόκωφοι καὶ πολυάριθμοι ἀντιπάθειαι. Οἱ Γερμανοὶ μέμφονται αὐτὴν διὰ τὴν πρὸς τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος συμπάθειάν της καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἵππους πάθος της. Παραπονοῦνται ἐπίσης ἐν Βιέννῃ διότι μεταβαίνει πάντοτε εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἀνεῦ προεδροποιήσεως. Προέβησαν μάλιστα μέχρι τοῦ νὰ εἴπωσιν ὅτι διετέλει ἀδιάφορος πρὸς τὰ ἑαυτῆς τέκνα, αὐτὴ ἦτις δύναται νὰ χρησι-

μεύσῃ ὡς ἱπογραμμὸς εἰς ὅλας τὰς μητέρας! Ὅτε ταῦτα ἦσαν μικρὰ τὴν ἡλικίαν, αὐτὴ τὴν νύκτα διετέλει προσκεκολλημένη ἐπὶ τῆς

κοιτίδος αὐτῶν, καὶ τὴν ἡμέραν, ἵπτατο περὶ αὐτὰ, τὰ ἐλάμβανεν ἐπὶ τῶν ἑαυτῆς γονάτων τὰ ἐχόρευε ἄδουσα ἀρχαῖα δημοτικὰ ἄσμα-



Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ

τα· περιεπτύσσετο, ἐφίλει, ἐθώπευεν, ἔρραπτε τὰ διεραγῶτα καὶ ἀπεσῶβει τὴν ἐθιμοτυπίαν, τὴν ἀπαιτοῦσαν ἵνα ἡ σεβὰρὰ καὶ μεμετρη-

μένη καὶ νὰ παύσῃ οὕσα παιδίον μετὰ τῶν παιδιῶν, αὐτὴ ἦτις συνεζεύχθη δεκαεξάετις, καὶ ἦτις ἐμεγεθύνετο ἔτι μετὰ τὸν τόκον τῆς

δευτέρως θυγατρός· μετά τὸν θάνατον τῆς πρώτης, ἠλικίας δύο ἐτῶν, ἐπανάκαμψε τεθλιμμένη εἰς τὸν πύργον τοῦ Λαξεμβούργου· ἐνθ' εἰσῆρχετο εἰς τὰ ἐαυτῆς δωμάτια, εἰς μέγας κύων τῆς Νέας Γ'ης, ὅστις συνώδευε τὴν νεαρὰν πριγκίπισσαν, ὥρμησεν ἐξαλλος ἐνώπιον αὐτῆς· ἡ αὐτοκράτειρα περιεπτύξατο τὸν κύνα καὶ διέμεινεν οὕτως ἐπὶ πολλὴν ὥραν ὀλολύζουσα.

Μία ἐκ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, ἡ ἀρχιδούκησα Γιζέλη, συνεζεύχθη μετὰ τοῦ πρίγκηπος Λεοπόλδου τῆς Βαυαρίας. Ὁ αὐτοκρατορικός πρίγκηψ ἀρχιδούξ Ροδόλφος ἐνυμφεύθη πρὸ ἐτῶν τὴν ἀρχιδούκησαν Στεφανίαν, θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων. Ὁ ἐπίδοξος διάδοχος τῆς Αὐστρίας ὑπάρχει ἐξαίρετος θηρευτής, ἡμιαῖζει δὲ καθ' ὅλα πρὸς τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ αὐτοκράτορος.

Γ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ.

Η ΟΠΤΑΣΙΑ ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΧΙ

Συνέχεια καὶ τέλος Ἰδε τεύχ. ΙΗ'.

Ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν· ἀλλ' ὅπως ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς αὐτοῦ ὅταν εἶδε τοὺς ταίχους ἐντελῶς μέλανας!

— Τίς διέταξε νὰ στρωθῆ ταιουτοτρόπως ἡ αἰθουσα; ἠρώτησε διὰ τόνου ὀργίλου.

— Μεγαλειότατε, οὐδὲν γνωρίζω ἀπῆντησεν ὁ θυρωρὸς ὅπως τεθορυβημένος καὶ τὴν τελευταίαν φοράν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶπον νὰ σαρῶσωσι τὴν πάροδον ἤτο κεκοσμημένη ἐκ δρυὸς, ὅπως καὶ πάντοτε.... Βεβαίως τὸ παραπέτασμα τοῦτο δὲν εἶνε ἐκ τῆς ἐπιπλοθῆνης τῆς Γ. Μ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς γοργῶ τῶ βήματι. εἶχεν ἤδη φθάσει εἰς τὰ δύο τρίτα τῆς παρόδου. Ὁ κό-

μης καὶ ὁ θυρωρὸς εἶπαντο αὐτῶ ἐκ τοῦ πλυσίου· ὁ βασιλεὺς Βομγαρτὴν ἤτο ὄλιγον ὀπίσω, ὦν μεταξὺ τοῦ φόβου τοῦ νὰ μὴ μείνῃ μόνος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ νὰ μὴ τεθῆ ἀφ' ἑτέρου εἰς ευλεπίαις γεγονότος, ὅπερ ἐξηγγέλλετο διὰ τρόπου τῶ σούτου παρὰ δόξου.

— Μὴ προχωρεῖτε περαιτέρω, Μεγαλειότατε ἀνεφώνησεν ὁ θυρωρὸς. Μὰ τὴν ψυχὴν μου, ἐδῶ μέσα ὑπάρχει μαγεία. Τὴν ὥραν ταύτην... ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς βασιλείας τῆς χαρίσεως ὁ μὴν συζύγου... λέγουν ὅτι περιδιαβάζει εἰς τὴν πάροδον ταύτην; « Ὁ θεὸς νὰ μᾶς φυλάττῃ! »

— Στῆτε, Μεγαλειότατε! ἀνέκραξεν ὁ κόμης. Δὲν ἀκούετε τὸν κρότον αὐτὸν ὅστις ἐξέρχεται ἐκ τῆς αἰθούσης; Τίς οἶδεν εἰς πύλους κινδύνους ἡ Γ. Μ. ἐκτίθεται!

— Μεγαλειότατε, ἔλεγεν ὁ Βομγαρτὴν τοῦ ὁποίου φύσημά τι τοῦ ἀέρος εἶχε σβύσει τὸ κηροπήγιον, ἐπιτρέψατέ μοι τοῦλάχιστον νὰ ζητήσω καμμίαν εἰκοσάδα χωροφυλάκων.

— Εἰσέλθωμεν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, στερεῶ τῆ φωνῇ, ἰστάμενος ἐνώπιον τῆς θύρας τῆς μεγάλης αἰθούσης· οὐ δὲ θυρωρῆ, ἀνοίξε ταχέως τὴν θύραν ταύτην.

Ἦθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ πύδου, ὁ δὲ κρότος ἐπαναλαμβάνομενος ὑπὸ τῆς ἠγῶς τῶν θόλων, ἀντήχησεν ἐν τῇ παρόδῳ ὡς βολὴ τηλεβόλου.

Ὁ θυρωρὸς ἔτρεμεν οὕτως, ὥστε ἡ κλεῖς ἐκρότει τὸ κλεῖθρον, χωρὶς νὰ καπορθώσῃ νὰ ἀνεῖξῃ τὴν θύραν.

— Ἀρχαῖος στρατιώτης νὰ φοβῆται! εἶπεν ὁ Κάρολος ὑψίων τοὺς ὤμους. — Ἐμπρός, κόμη, ἀνοίξατε τὴν θύραν ταύτην.

— Μεγαλειότατε, ἀπῆντησεν ὁ κόμης ὀπισθοχωρῶν κατὰ ἐν βήμα, ἂν ἡ Γ. Μ. με διέταττε νὰ βαδίσω εἰς τὸ στόμιον τηλεσκοπίου δανικοῦ ἢ γερμανικοῦ, ἤθελον ὑπακούσει ἄνευ δισταγμοῦ, ἀλλ' ἐδῶ εἶνε ὁ ἄδης τὸν ὁποῖον θέλετε νὰ περιφρονήσω.

Ὁ βασιλεὺς ἀπέσπασε τῶν χειρῶν τοῦ θυρωροῦ τὴν κλεῖδα.

— Βλέπω καλῶς εἶπε διὰ τόνου περιφρονῆ-

τικῶ, ὅτι εἰς ἐμὲ μόνον ἐναπόκειται τοῦτο· καὶ πρὶν ἢ ὁ ἀκόλουθος αὐτοῦ δυνήθῃ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἤνοιξε τὴν παλαιὰν δρυϊνὴν θύραν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰθουσαν προφέρων τὰς λέξεις ταύτας: « τῆ θεῆα βοηθεῖα! » (Οἱ τρεῖς αὐτοῦ ἀκόλουθοι, ὠθούμενοι ὑπὸ περιεργείας ἰσχυροτέρης τοῦ φόβου, ἴσως δὲ καὶ ἀίσχυνόμενοι νὰ ἐγκαταλείπωσι τὸν βασιλεῖα αὐτῶν, εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ.

Ἡ μεγάλη αἰθουσα ἐφωτίζετο ὑπὸ διαφόρων λαμπάδων. Μέλαν περιπέτασμα εἶχεν ἀντικαταστήσει τοὺς ἀρχαίους ζωφόρους τάπητας. Τὸ μήκος τῶν ταίχων ἐφάνετο ἐν τάξει διατεθειμένον· ὡς συνήθως διὰ τῶν γερμανικῶν δανικῶν καὶ ρωσσικῶν σημαῖων τρόπαια τῶν στρατῶν τοῦ Γουσταῦ Ἀδόλφου. Διεκρίνοντο ἀντὶ σουηδικῶν σημαῖων, πένθιμα σηρικὰ καλύμματα.

Πολυπληθὴς συνέλευσις κατεῖχε τὰ θρανία. Αἱ τέσσαρες τάξεις τοῦ κράτους (ἡ τῶν εὐγενῶν, ἡ τοῦ κλήρου, ἡ τῶν πολιτῶν, καὶ ἡ τῶν χωρικῶν), ἐκείνητοι ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς. Ἀπαντες ἐμελανηρόμενοι καὶ τὸ ἀνθρωπίνως ὄψεις ἔχον τοῦτο πλῆθος ὅπερ ἐφάνετο λάμπον ἐν βαθεῖ σκότει, ἐθάρμου οὕτω τοὺς ὀφθαλμοὺς ὥστε, ἐκ τῶν τεσσάρων τῆς περιέργου ταύτης σκηνῆς μαρτύρων, οὐδεὶς ἠδυνήθη ἐν τῇ πληθείᾳ ταύτῃ νὰ γνωρίσῃ πρόσωπον γνωστόν, ὅπως ὁ ἠθοποιὸς ἀπέναντι πολυαριθμοῦ δημοσίου δὲν βλέπει εἰμὴ συγκεχυμένην μάζαν, ἢν ἡ εἰ ὀφθαλμοῖς του οὐδὲ ἐν δύνανται νὰ διακρίνωσιν ἄτομον.

Ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ θρόνου ἀπὸ τοῦ ἰσίου ὁ βασιλεὺς συνήθιζε νὰ ἀγορεύῃ πρὸς τὴν συνέλευσιν, εἶδον οὕτοι πτόμα αἰματωσταγῆς, φέρον τὰ τῆς βασιλείας σημεῖα. Δεξιόθεν αὐτοῦ παιδίον, ὄρθιον καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέμμα φέρον ἐκράτει σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρα· ἀριστερῶθεν, καθεστῆκώς τὴν ἠλικίαν ἀνήρ, ἢ μάλλον ἄλλο φάντασμα, ἐστράζετο ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ἦτο ἐνδεδυμένος ἐθιμοταξίαις, στυλῆν, ἢν ἐφερον οἱ ἀρχαῖοι δικηκταὶ τῆς Σουηδίας πρὶν ἢ ὁ Βάζα σχηματίσει βασιλεῖον. Ἐναντι τοῦ θρόνου, πολλοὶ ἔχοντες ἤθος βαρῶ καὶ αὐστηρῶ, ἐνδε-

δυμένοι μακρὰς μελαίνης ἐσθῆτας καὶ εἰ ὅποιοι ἐφάνετο ὄντες δικασταὶ, ἐκείνητοι ἐνώπιον τῆς τραπέζης, ἐφ' ἧς ἐβλεπέ τις μεγάλα φύλλα βιβλίων καὶ τινες περγαμινῆς. Μεταξὺ τοῦ θρόνου καὶ τῶν θρονίων τῆς συνελεύσεως ὑπῆρχε τεμάχιον ξύλου κεκαλυμένου διὰ μέλανος καλύμματος καὶ παρ' αὐτῶ πέλεκυς.

Οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ ὑπερκνωθῶπι ταύτῃ συνελεύσεως ἐφάνη ἐννοήσας τὴν παρουσίαν τοῦ Καρόλου καὶ τῶν προσώπων, ἅτινα συνώδευον αὐτόν. Κατὰ τὴν εἰσοδὸν αὐτῶν, δὲν ἤκουσαν τὸ πρῶτον εἰμὴ μωρμυρισμὸν τινὰ συγκεχυμένον, ἐμῆσφ τοῦ ὁποῖου τὸ οὐδὲν ἠδύνετο νὰ ἀντιληφθῆ τῶν ἀρθρωμένων λέξεων· εἶτα πρῶτος τῶν μελανηρόμενων δικαστῶν, ἐκεῖνος ὅστις ἐφάνετο ἐκτελῶν καθήκοντα προέδρου ἠγέρθη καὶ ἐκρότησε τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας τρίς ἐπὶ τοῦ ἐνώπιόν του ἀνοιγμένου βιβλίου. Πάραυτα ἐγένετο βαθεῖα σιγή. Εὐσχημῶς πλουσίως ἐνδεδυμένοι καὶ τὰς χεῖρας ὀπισθεν τῶν νώτων δεδεδυμένοι νεανία τινες, εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰθουσαν διὰ τινος θύρας κειμένης ἀπέναντι τῆς ὑπὸ τοῦ Καρόλου τοῦ ΧΙ ἀνοίγεισης. Ἐξέδιζον ὑψηλῇ τῇ κεφαλῇ καὶ εὐσταθεῖ τῶ βλέμματι. Ὅπισθεν τούτων ἀνήρ ρωμαλέος, ἐνδεδυμένος ποδῆρη χιτῶνα ἐκ φαίου δέρματος, ἐκράτει τὰς ἄκρας τοῦ σχοινίου, ὅπερ ἔδεε τὰς χεῖρας τῶν νεανίων. Ὁ πρῶτος βαδίζων, ὅστις ἐφάνετο καὶ ὁ σπουδαιότερος τῶν πεφυλακισμένων ὅστις ἐν τῶ μῆσφ τῆς αἰθούσης πρὸ τοῦ ξύλου, παρατηρῶν αὐτὸ μετ' ἀφάρτου μίσους. Ταύτοχρόνως τὸ πτόμα ἐφάνη τρέμτον ὑπὸ σπασμωδικῶν κινήσεων, καὶ αἶμα πρόσφατον καὶ ροδόχρου ἐρρεεν ἐκ τῆς πλιγῆς του. Ὁ νεανίας ἐγονυπέτησεν, ἔβαινε τὴν κεφαλὴν· ὁ πέλεκυς ἐξέλαμψεν ἐν τῶ ἀέρι καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέπεσε μετὰ πατάγου. Ρύχξ ἀίματος ἐκρούνιζεν ἐπὶ τοῦ ἀναβάθρου καὶ ἀνεμίχθη μετὰ τοῦ αἵματος τοῦ πτόματος, ἡ δὲ κεφαλὴ πηδῶσα ἐπανελημμένης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐκοιλίσθη μετὰ τῶν ποδῶν τοῦ Καρόλου, τοὺς ὁποῖους ἔβαψε δι' αἵματος.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ ἐκπληξίς καθίστα αὐτὸν ἄλλαν· ἀλλ' ἐπὶ τῇ ὄψει τοιοῦτου

φωδερου θεάματος ή γλωσσα αὐτοῦ ἐλύθη τῶν δεσμῶν· προχωρήσας βήματά τινα πρὸς τὸ ἀνάβαθρον, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν φέροντα μιν δύναν διοικητοῦ, ἐπρόφερε θαρραλέως τὴν γνωστοτάτην ἐκείνην τυπικὴν ρῆσιν.

— Ἄ ν ε ἷ σ α ι θ ε ὸ ς ὠ μ ῖ λ ε ι· ἄ ν ε ἷ σ α ι ὁ Ἄ λ λ ο ς ἄ φ η σ ῆ μ α ς ἔ ν ε ἰ ρ ῆ ν η.

Τὸ φάντασμα τῷ ἀπεκρίθη ἡρέμα καὶ διὰ τόνου πανηγυρικοῦ.

— Βασιλεῦ Κάρολε! τὸ αἷμα τοῦτο δὲν θέλει χυθῆ ἐπὶ τῆς βασιλείας σου... (ἐνταῦθα ἡ φωνὴ ἐγένετο ἤττον διχρητῆ), ἀλλὰ μετὰ πέντε βασιλείας. Δυστυχία, δυστυχία, δυστυχία εἰς τὸ αἷμα τοῦ Βάζα!

Τότε αἱ μορφαὶ τῶν πολυκρίθμων προσώπων τῆς ἐκπληκτικῆς ἐκείνης συνελεύσεως ἤρξαντο νὰ γίνωνται ἀπλούστερα καὶ νὰ ὠμοιάζωσι πλέον ὡς κερωματισμέναι σκιαὶ, ἐντὸς ὀλίγου ἐξακληθθεῖσαι· αἱ φαντασιώδεις λαμπάδες ἐσβέσθησαν, αἱ δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ δὲν ἐφώτιζον πλέον ἢ τοὺς ἀρχαίους τάπητας ἐλαφρῶς ὑπὸ τοῦ ἀέρος κινούμεναι. Ἦκουον προσέτι ἐπὶ τινα καιρὸν, ἀρκετὰ μελωδικὸν κρότον, ὃν εἶς τῶν μαρτύρων παρεβάλλε πρὸς τὸν μορμυρισμὸν τοῦ ἀέρος μετὰ τῶν φύλλων, ἄλλος δὲ πρὸς τὸν ἤχον, ὃν παράγουσιν αἱ τῆς μαγάδιος (Ἄρπ) χορδαὶ, θραυόμεναι καθ' ἣν στιγμὴν ἐντείνεται τὸ ὄργανον. Πάντες ὑπῆρξαν σύμφωνοι ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ὀπτασίας, ἣν ἔκριναν ὅτι διήρκει ἐπὶ δέκα ὡς ἐγγιστα δευτερόλεπτα.

Τὰ μέλκνα καλύμματα, ἡ κοπέτσα κερκλή, τὰ αἵματτόντα κύματα, ἅτινα ἐμόλυναν τὸ ἔδαφος, τὰ πάντα ἠρκανίσθησαν μετὰ τῶν φαντασμαμάτων· μόνον ἡ ἐμβὰς τοῦ Καρόλου διετήρησε τὴν ἐρυθρὰν κηλίδαν, ἥτις μόνη θὰ ἤσκει νὰ τῷ ἐπενθυμίση τὰς σκηνὰς τῆς νυκτὸς ἐκείνης· ἂν δὲν εἶχον ἀρκούντως χαραχθῆ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ.

Ἐπανελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἀναγνωστήριον τοῦ διέτξε νὰ γράψωσι τὴν ἐξιστόρησιν τῶν

ὅσα εἶδεν, εἶπε καὶ ὑπέγραψαν οἱ ἀκόλουθοί του, εἶτα δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Προπλάξεις τινές, αἵτινες ἐλήφθησαν πρὸς μὴ φανέρωσιν εἰς τὴν δημοσίον τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου τούτου, δὲν ἤρκησεν ὅπως μὴ τούτο γνωσθῆ. καὶ μολιστα ζῶντος ἔτι Καρόλου τοῦ ΧΙ ὑφίσταται εἰσέτι, καὶ μέχρι σήμερον, οὐδὲς ὑπετόλμησε νὰ ἀμφιβέλλῃ περὶ τῆς ἀθεντικότητος αὐτοῦ. Τὸ τέλος αὐτοῦ εἶνε ἀξιοσημείωτον.

« Καὶ ἐὰν ὅσα ὠρθην διηγήθῃς, λέγει ὁ βασιλεὺς, δὲν ἔχονται ἀκριβοῦς ἀληθείας, ἐξαρνούμαι πᾶσαν ἐλπίδα περὶ κρείττονος βίου, ὃν δύναμαι νὰ ἀζιωθῶ, ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν πράξεων καὶ πρὸ πάντων ἀντὶ τοῦ ζήλου πρὸς τὴν ὑπὲρ εὐτυχίας τοῦ λαοῦ μου ἐργασίαν, ἢ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς θρησκείας τῶν προγόνων μου, »

Ἦδη ἄν τις ἐνθυμηθῆ τὸν θάνατον Γουστάβου τοῦ ΙΙΙ, τὴν δικαστικὴν καταδίκην τοῦ Ἀνκαστρόμ, τὸν δολοφόνον αὐτοῦ θὰ εὕρῃ πολὺ τὸ ἀνάλογον μετὰ τὸ γεγονός τοῦτου καὶ τῶν περιπτώσεων τῆς παραδόξου ταύτης προφητείας.

Ὁ ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καρατομηθεὶς νεανίας παριστᾷ τὸν Ἀρκαστρόμ.

Τὸ ἐστεμμένον πτώμα εἶνε Γουστάβος ὁ ΙΙΙ. Ὁ παῖς εἶνε ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Γουστάβος Ἀλφόνσος ὁ ΙV.

Ὁ γέρον τέλος εἶνε ὁ δευτὸς δὲ Σουδερμυνη, θετός Γουστάβου τοῦ ΙV, ὅστις ὑπῆρξεν ἀντιβασιλεὺς, εἶτα δὲ βασιλεὺς μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ.

ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

Δὲν εἶχεν εἰσέτι παρέλθει ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν ἡ παράστασις τοῦ

γάμου τοῦ Φιγαρώ, ὅτε νέον δράμα σπουδαίωτον καὶ πραγματικὸν προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ κοινῶ.

Μία βασίλισσα, εἰς καρδιναλῆς, μία τυχοδιώκτρια ἐκ βασιλικῶν αἵματος, εἰς ἀμφίβολος εὐγενῆς, εἰς χωροφύλαξ, εἰς μυστηριώδης ξένος ἀγύρτης τε συνάμα καὶ συνωμοτῆς, ἰδοὺ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος. Καὶ σκηνὴ μὲν ὑπῆρξε τὸ κακουργολογικόν, ἀκροατήριον δὲ, ἅπαντα ἡ Εὐρώπη.

Ὅσακις ἡ ἱστορία συνθέτει δράματα, τὰ παριστάνει συνήθως σπουδαία· τὸ προκείμενον ἔμως ὑπῆρξε φρικτόν. Βλέπομεν πρίγκηπα ἐκ τῆς οἰκογενείας Ροάν ἐγκαλούμενον ἐπὶ κλοπῇ, ἀρχιερέα συμπαροβαλλόμενον μετέπειτα, τὸν πρῶτον ἀξιωματικὸν τῆς Γαλλικῆς ἐκκλησίας ὑποκύπτοντα εἰς τὴν κατηγορίαν ἀτίμου ἀλληλεγγύης. Βλέπομεν προσέτι βασίλισσαν, τὴν θυγατέρα Μαρίας τῆς Θηρεσίας, καταντήσασαν νὰ παραιτηθῆ εἰς τὴν τύχην διαδικασίας πλήρους σκανδάλων τὴν ἀμφιβαλλομένην ἀρετὴν τῆς, καὶ τὴν ἐξυβρισθεῖσαν τιμὴν τῆς. Ἀλλὰ καὶ οἱ εὐγενεῖς αὐτοὶ συνεταράχθησαν· ἀντέταξαν τοὺς Ροάν εἰς τοὺς Βουρβόνους, καὶ οἱ ἀπόγονοι τῶν ἵπποτῶν διέσπυραν πρῶτοι τὴν ὑπόληψιν τῆς βασίλισσας τῶν. Οἱ ὑπουργοὶ διηρέθησαν· ἡ Εὐρώπη κατεκλύσθη ἀπὸ λιβέλλους, καὶ ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ ὁ βίος τῶν μεγιστάνων, αἱ ζηλοτυπίαί των, αἱ ἐριδῆς των, αἱ ραδιουργίαι των ἐξετέθησαν εἰς τοὺς ὑποπνευματισμοὺς τοῦ ὄχλου, ἡ καταφρόνησις ἤρξησεν ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῆ. Ἄς προσθέσωμεν ὅτι αὐτὸ τὸ συνέδριον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν ἀπορῶσαν τὴν σύζυγον τοῦ βασιλέως καὶ μέγαν τινὰ ἱεράρχην τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων δύο δυνάμεις τὰς ὁποίας ἐφθόνουν ὅλοι ἕως τότε καὶ τοὶ ὑπηρετοῦντες αὐτάς. Ὁ νεωτερισμὸς ὑπῆρξε βεβαίως τὰ μέγιστα ἐπιφόρος.

Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τὰς χρονολογίας τὸ 1785 ἔγεινεν ἡ δίκη τοῦ περιδεραιοῦ, καὶ τὸ 1789 ἐξεργάγη ἡ ἐπανάστασις!

Ὁ Ροάν εἶχεν ἦθος ἀξιοπρεπές, πολλὴν φιλοδοξίαν, πνεῦμα, καρδίαν φλεγόμενην ἀπὸ τὴν δίψαν τῶν ἡδονῶν, καὶ ροπήν ἀκαταμάχητον πρὸς τὴν ἐπίδειξιν καὶ τὴν πολυτέλειαν.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέτ εἶχε συλλάβει μῖσος κατ' αὐτοῦ, τὰ αἴτια τοῦ ὁποίου διερμηνεύθησαν πολυτρόπως. Οἱ φίλοι τοῦ πρίγκηπος διηγούνται ὅτι, ὅτε ἦτο πρέσβυς εἰς Βιέννην, εἶχε γράφει πρὸς τὸν δούκα Αἰγκυλιῶν ἐπιστολὴν δημοσιευθεῖσαν ἐκ προδοσίας, δι' ἧς παριστάνετο Μαρία ἡ Θηρεσία κλαίουσα ἐπὶ τῆς διαμελισθείσης Πολωνίας, καθ' ἣν στιγμὴν καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἐλάμβανε τὸ μερίδιόν τῆς. Ἄλλοι βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ Λουὶ Ροάν, ὄχι μόνον κατέστη ἔνοχος, ἀδικοκρίσις εἰς τὰς μετὰ τῆς βασιλείσεως σχέσεις του, ἀλλὰ καὶ ἐκαυχῆθη μὲ ἀναιδῆ κουφότητα. Ἡ τελευταία αὐτῆ ὑπόθεσις δὲν εἶναι ἀπίθανος· διότι καὶ τὰ ἴθνη τοῦ ἀρχιερέως δὲν ἦσαν ὅλως διόλου ἀμειμπτα, καὶ ματαιότητα πολλὴν εἶχε, καὶ οἴησιν ἀπερίγραπτον.

Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦτο τὸ αἴτιον, ἡ βασίλισσα τὸν ἀπεστρέφετο· αὐτὸς ὅμως, ἂν καὶ προβεβασθεὶς παρὰ τὴν θέλησίν τῆς εἰς τὰ ὑψηλότερα ἐκκλησιαστικά ἀξιώματα τοῦ βασιλείου, δὲν ἠδύνατο νὰ συνειθίσῃ τὸ μῖσος. Ἐδοκίμασε λοιπὸν νὰ δικαιολογηθῆ, ἀλλ' ἀπεβλήθη μετὰ καταφρόνησεως, καὶ αἱ ἐλπίδες του ὅλαι εἶχον σχεδὸν σβεσθῆ, ὅταν ἀπροσδόκητος τις περίστασις τὰς ἀνεξωπύρρησε.

Γυνὴ τις καταγομένη κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἐρρίκον τὸν Β', καὶ ἐπομένως φέρουσα τὸ ἐπώνυμον Βαλουά, παρυσιασθῆ εἰς τὸν Καρδιναλῆν. Ἡ γυνὴ αὐτῆ εἶχε καὶ πνεῦμα καὶ χάριν. Συνελθούσα πρὸ μικροῦ εἰς γάμον μετὰ τοῦ κόμητος Δελαμῶτ ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς, ὑπέ-

πесен εις παραδόξους τινάς δοκιμασίας, αίτινες συνέτεινον εις τὸ νὰ ἐπαυξήσῃσι τὴν συμπάθειαν ἣτις ἐγεννᾶτο ἀπὸ τὰ φυσικά της θέλγητρα. Ὁ πατήρ της καταφαγών, ὡς ἔλεγεν ἐκείνη, τὰ λείψανα τοῦ πατρογονικοῦ του πλοῦτου, ἔφυγεν ἀπὸ τὰς πωληθείσας ἰδιοκτησίας του διὰ νυκτός, ἀφοῦ πρῶτον ἐθεσεν ἐντὸς κανίστρου ὑπὸ τὰ παράθυρά τινος γείτονός του, τὸ νεώτερον τέκνον του. Σύρων δὲ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ δύο ἄλλα καὶ τὴν ἔγγυον σύζυγόν του, μετέβη τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους καὶ ἔπειτα εἰς Βουλωνίαν, ὅπου ἀπέθανεν ἐντὸς τοῦ νοσοκομείου, ἀφήσας μοναδικὴν κληρονομίαν τὴν διφθέραν δι' ἣς ἀπεδεικνύετο, ὅτι ὁ ἀπόγονος τοῦ Ἑρρίκου παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς ψάθης ὡς τις ἀγύρτης.

Τὰ τέκνα του ὅμως δὲν ἔμειναν ἀπροστάτευτα· ἡ μαρκίσα Βουλαινιλιέ, οἰκτείρουσα τὴν δυστυχίαν των, τὰ ἐπεριποιήθη καὶ τὰ ἀνέθρεψεν. Ἐσχάτως δὲ ἡ Κυρία Δελαμῶτ, ἀποδείξασα τὴν καταγωγὴν της, ἔλαβε καὶ σύνταξιν ὀκτακοσίων φράγκων.

Ἰδοὺ διὰ πῶϊων διηγήσεων γοητευθεὶς ὁ Κ. Ροάν, δὲν ἐβράδυνε νὰ γείνη καὶ εὐεργέτης καὶ φίλος τῆς νέας κομῆσης, καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγου καὶ φύλακα τῶν μυστηρίων τῆς καρδίας του. Αὐτὴ δὲ, ἔχουσα ἤδη τὴν προστασίαν τῆς Κυρίας Ἐλισάβετ, ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλην μεγαλητέραν, τὴν τῆς βασιλίσσης. Ὁ Καρδινάλης ἐνίσχυσε τὴν ἐπιθυμίαν της, καὶ ἡ ἔκθασις ὑπερέβη τὰς προσδοκίας των· διότι, ὑποβαλοῦσα εἰς τὴν βασιλίσσαν ἀναφοράν, ἐπέτυχε τὴν εὐμένειάν της, καὶ συνομιλήσασα μετ' αὐτῆς, συνέλαβε τὴν ἐλπίδα εὐνοίας ἰδιαιτέρας καὶ ἐξοριέτου οικειότητος.

Ὅταν ὁ Ροάν ἔραβε ταῦτα ἐσκήρτησεν ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Ἡ νέα σχέσις τῆς κομῆσης ἀνεπέθεσε τὰς ἐλπίδας του· διὸ καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ διαπραγματευθῇ

προσηκόντως μετὰ τῆς βασιλίσσης τὴν πολυεὐκτον συμφιλίωσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κ. Δελαμῶτ συνήνεσε χωρὶς δυσκολίαν, αἱ διαπραγματεύσεις ἤρχισαν, ἡ ὑπετέθη ὅτι ἤρχισαν, καὶ πρῶτον ἀποτέλεσμα ἐπέφερον τὴν ἀδειαν τοῦ νὰ δικαιολογηθῇ ὁ καρδινάλης. Ἐγραψε λοιπὸν ἔκθεσιν, ἔλαβεν ἀπάντησιν καὶ ἔγραψεν ἐκ νέου, εἰς τρόπον ὥστε, χάρις εἰς τὴν μεσολάβησιν τῆς Κ. Δελαμῶτ, ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλίσσης ἀνταπόκρισις κατήντησε συστηματικὴ.

Ἡ Μαρία Ἄντουανὲτ ἐξεμυστηρέυετο τῶντι· εἰς τὴν Κυρίαν Δελαμῶτ; Αἱ πρὸς τὸν Καρδινάλην ἐπιστολαὶ ἦσαν τάχα ἀληθεῖς ἢ πλασταί;

Ἄς σημειώσωμεν ὅτι αὐταὶ αἱ ἀποδιδομέναι εἰς τὴν βασιλίσσαν ἐπιστολαὶ γεγραμμέναι μὲ ψυχρότητα καὶ συστολὴν τὸ κατ' ἀρχάς, ἐχρωματίσθησαν ἀνεπαρσίτως μὲ χρώματα ἄτινα δὲν ἦσαν, δυνάμεθα νὰ τὸ εἰπώμεν, οὔτε τοῦ μίσους, οὔτε τῆς καταρροῆσεως· ὅτι εἶχον διεγείρει εἰς τὴν τεταραγμένην καρδίαν του αἰσθήματα, τῶν ἐποίων δὲν ἠδυνήθη οὔτε νὰ μετριάσῃ τὴν ἔκφρασιν, οὔτε νὰ κανονίσῃ τὴν διεύθυνσιν, ὅτι εἰς ἕνα λόγον ἐπίστευσεν ὅτι ἠγαπᾶτο. Καθὸ ἀνώτερος πνευματικὸς τοῦ παλατίου, εἶχε μυρίας εὐκαιρίας νὰ βλέπῃ τὴν βασιλίσσαν, ἔστω καὶ στιγμιαίως· ἀλλ' ἡ ἀνυπομονησία του δὲν ἐπερίμενε τὰς περιστάσεις αὐτάς· διὸ καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀλληλογραφίας, ἐξήτησε διὰ τῆς Κ. Δελαμῶτ, ἰδιαιτέραν συνέντευξιν.

Ἰδοὺ τί συνέβη.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου τοῦ 1784, περιέργως τις σκηνὴ ἠκολούθησεν εἰς τοὺς κήπους τῆς Βεραλίας.

Μεταξὺ τῆς ἐνδεκάτης ὥρας καὶ τοῦ μεσονυκτίου, εἰς τὸ βάθος μικροῦ τινος δάσους, ἐφάνη τις μετμημφισμένος, καὶ οὗτος ἦτον ὁ Καρδινάλης Ροάν, ὅστις ἐπήγγινε πρὸς συ-

νάτησιν τῆς βασιλίσσης. Ἡ νύξ ἦτον ζοφερά. Φυγὴ τις μὲ κεφαλὴν πανταχόθεν κεκαλυμμένην καὶ μὲ μανδύαν λευκὸν, ἐπερίμενον εἰς τὸν προσδιωρισμένον τόπον. Ὅλος τεταραγμένος ὁ καρδινάλης προχωρεῖ, καὶ ἀκούει τὰς λέξεις ταύτας· « ἤξεύρεις τί σημαίνει τοῦτο; » καὶ συγχρόνως τὸν ἔδωκεν ἡ λευκοφόρος ἐνρόδον, τὸ ὅποιον λαβὼν καὶ θέσας ἐπάνω εἰς τὴν καρδίαν του ἐτοιμάζετο ν' ἀποκριθῇ· αἰφνιδίως ὅμως γνωστὴ τις φωνὴ ἐψιθύριεν εἰς τὸ ὠτίον του· « Ἐλα, ἔλα, ἡ Δέσπινα καὶ ἡ Κόμησα Ἄρτουά ἔρχονται. »

Ὁ Καρδινάλης ἀνεχώρησε παρευθὺς ὁρομαίος, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βαρῶν Δεπλάντα, ἕνα τῶν οἰκείων του, καὶ πρὸς τὴν Κυρίαν Δελαμῶτ ἣτις τὸν εἶχεν ἀκολουθήσει. Καὶ οἱ τρεῖς ἔγειναν ἀφαντοί.

Ἐν τούτῳ, ἡ θέσις τῆς Κυρίας Δελαμῶτ μετεβλήθη ἕως διόλου. Μέχρι τοῦ 1784, μόλις ἀπέζη διὰ τινων δωρεῶν τὰς δόποιας ἐχορήγει εἰς αὐτὴν τὸ ἀνακτορικὸν ταμεῖον, δι' ἄλλων βοηθημάτων διδομένων κατ' αἰτησίαν της καὶ χάριν τῆς οικογενείας καὶ διὰ τῆς συντάξεώς της, τὴν ὅποιαν εἶχον αὐξήσει μέχρι 1500 φράγκων. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐνίοτε ἔκαμεν ἐξωτερικὰς τινὰς ἐπιδείξεις πλουσιότητος, ἀλλ' ἔπραττε καθ' ὑπαγόρευσιν ποτὲ μὲν ἀλαζονείας ποτὲ δὲ τόλμης· διότι συχνάκις ἔλεγεν ἔτι δύο οἱ τρόποι δι' ὧν πρέπει νὰ ζητῆ τις ἐλεημοσύνην, ἢ εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας ἢ δι' ὀχλήματος.

Ἄλλὰ τὸ 1784, ὅλα τὰ κατ' αὐτὴν ἔλαβον νέαν μορφήν· ἠγγράσεν ὄχημα, ἔππου, εἶχεν οἰκίαν ἀνοικτὴν, ἐπροσκάλει εἰς τὴν τράπεζάν της σημαντικὰ ὑποκείμενα, καὶ ἐν γένει ἠκολούθει τὴν τάξιν καὶ τὰς συνηθείας τῆς ἀνωτέρας κλάσεως τῆς κοινωνίας· Ὅσον δὲ περὶ τῶν μετὰ τῆς βασιλίσσης σχέσεών της, περὶ ὧν δὲν ἔπρεπε βεβαίως νὰ ἐμιλῆ ἐὰν εἶχε λόγους νὰ φοβῆται μὴ φωραθῇ ψευδομένη, ὅχι μόνον δὲν τὰς ἔκρυπτε δι-

όλου, ἀλλὰ καὶ ἐκαυχᾶτο· καὶ τὸσον ἦσαν οἱ ἄνθρωποι πεπεισμένοι περὶ τῆς κρυφίας ἐπιρροῆς της, ὥστε ἐξήτουν καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὴν προστασίαν της.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μετέβη εἰς Βαρ-συρόβ. Ἐπειδὴ τὴν εἶχον γνωρίσει ἄλλοτε ἐκεῖ πτωχὴν, καὶ τῶν πτωχῶν τὰ μέτα μεταχειριζομένην πρὸς πορισμὸν ἄρτου, ἐξεπλήχθησαν ἀπὸ τὴν σημερινὴν πολυτελείαν της. Εἶχε πλουσιώτατον κόσμημα ἐξ ἀδαμάντων, — παρατηρητέον ὅτι τοῦτο συνέβη ἐννέα μῆνας πρὸ τῆς ἀγορᾶς τοῦ περιδεραίου, — ἰσθῆτας κεντημένας τοῦ Λυών, καὶ τὰ ἀργυρᾶ της σκευὴ ἦσαν πάμπολλα καὶ ἐξαισίας κατασκευῆς. Ἐπλήρωσε τὰ χρέη της, ἐνθυμήθη καὶ τοὺς δανειστάς της ἐκείνους ὅστινες εἶχον λησμονήσει τὰ δάνειά των, καὶ ἔκαμε μυρίας εὐεργεσίας· ὥστε ἡ μήτηρ τοῦ Κ. Βενεῶ, ἣτις εἶχεν ἔκτοτε συλλάβει ἀρίστην ιδέαν περὶ αὐτῆς, δὲν ἠθέλησε πώποτε νὰ πιστεῦσῃ ὅτι ἦτον ἔνοχος.

Πόθεν ἄρα ὁ τόσος αἰφνιδίος πλοῦτος; Ὅσοι ἦσαν μεμυημένοι εἰς τὸ μυστήριον τῶν μετὰ τοῦ Ροάν σχέσεών της, ἐσκανδαλίσθησαν χωρὶς ν' ἀπορήσωσιν ὡς οἱ ἄλλοι· ὁ Καρδινάλης ἦτον ὑπέρπλοτος· ἀπὸ μόνον τὸ μοναστήριον τοῦ Σαιντουαᾶστ ἐλάμβανε 300,000 φρ. κατ' ἔτος· τὰ ἐν Κουδραὶ ὑποστατικά του τὸν εἶδον 30,000 φρ εἰς δὲ τὴν Ἀλζᾶς εἶχε λαμπροτάτην οἰκίαν. Ἄλλ' ἦτο μᾶλλον ἄσωτος ἢ πλούσιος, καὶ τὰ χρέη του ἀνέβαινον τότε μέχρι δύο ἑκατομμυρίων· διὸ καὶ ἀπέδιδον τὴν κατάστασιν τῆς Κυρίας Δελαμῶτ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Καρδινάλη ἐπιρροὴν της, οὕτινος ἡ μεγαλοδωρία, ἡ ἀδιαφορία καὶ τὸ φιλήδονον ἦσαν πασίγνωστα.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν πτωχείαν γυναῖκα συντρέξασαν τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὸν ἔρωτά του; Βεβαίως ὄχι, ἀφοῦ· μάλιστα ἡ ἐπιτυχία ἐφαίνετο ἐπιστέφουσα τὰς ἐπιθυμίας του· ποτὲ τοῦ

δὲν ὑπῆρξε τοσοῦτον εὐτυχής. Δὲν ἐπρόβλεπεν ὁ ἀθλιὸς τὴν φοικῶδη καταστροφὴν του!

Πρὸ πολλοῦ οἱ ἀδάμαντοπῶλαι τῆς αὐλῆς, Βέγμερ καὶ Βασσανζ εἶχον εἰς τὸ ἐργαστήριόν των ἐν περιδέραιον, δι' ὃ ἐζήτουν ἐν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον φράγκων, καὶ τὸ ἔσποτον ἐπροσπάθουν διὰ παντός τρόπου νὰ πωλήσωσι. Πολλάκις ὁ Βέγμερ ἀνεφέρθη περὶ τούτου εἰς τὴν βασιλισσαν, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ.

Ὅτε τὸ 1778 ἡ Μαρία Ἀντουανὲτ ἐγέννησε τὸ πρῶτόν της τέκνον, Λουδοβίκος ὁ ΙΓ'. εἰσέβη μίαν ἡμέραν εἰς τὸν κοιτῶνά της ὅλως φαίδρὸς καὶ μειδιῶν. «Ἐχω κάτι τι νὰ σὲ δάσω,» εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔνοιξε πλουσίαν τινα θήκην, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτον τὸ περιδέραιον τοῦ Βέγμερ. Ἡ βασιλισσα ἐρριψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα καταφρονήσεως, καὶ τὸ ἀπεποιήθη μὲ ἥθος ἐπιτετηθευμένον.

Ἐκτοτε εἶχον παρέλθει ἱκανὰ ἔτη. Ὁ Βέγμερ ἐπρόβαλεν ἀλληλοδιαδόχως προτάσεις περὶ τοῦ περιδεραιίου του εἰς ὅλους τῆς Εὐρώπης τοὺς ἡγεμόνας. Ὅτε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1784 ἔτους ἡ βασιλισσα ἐγέννησε τὸν διάδοχον, ὁ βασιλεὺς, ὅλως περιχαρῆς διότι ἀπέκτησεν ἄρρεν, ἐπρόσφερον ἐκ νέου εἰς τὴν σύζυγόν του τὸ περιδέραιον· ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην, ἡ ἀπαρνήσις τῆς Μαρίας Ἀντουανὲτ εἶχε τι ἀνεξήγητον καὶ ἀπροσδόκητον. «Μήπως θέλῃς νὰ εὐκολύνῃς εἰς τὸν Βέγμερ τὰ μέσα τοῦ νὰ ὀδηγῇ εἰς τὸ Μελοδράμα νέας κατεστολισμένας μὲ ἀδάμαντας, καὶ ἐπιμένεις νὰ πληρώσῃς τὴν ἀνοησίαν του, συνενώσαντας εἰς ἐν περιδέραιον τοὺς πολυτίμους λίθους, τοὺς ὁποίους ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ νὰ κυκλοφορῶσιν εἰς τὸ ἐμπόριον;» Ἐφαίνετο δὲ τοσοῦτον ὠργισμένη ὅτι ἐπρόσφερε τὰς λέξεις αὐτάς, ὥστε ἡ νοσοκόμος τῆς, ψηλαφίσασα τὸν σφυγμὸν τῆς καὶ ἰδοῦσα ὅτι ἦτον ἐρεθισμένος, παρεκάλεσε τὸν βασιλέα νὰ

μὴν ἐξακολουθήσῃ. Ὁ Λουδοβίκος ἀπεσύρθη τεταραγμένος. Τί ἐσήμαινεν ὁ παράδοξος, ὁ προσβλητικὸς μάλιστα ἐκεῖνος θυμὸς;

Πρόηρχετο τάχα ἀπὸ ζωηρὰν τινα καὶ κρυφίαν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν κατηναγκάζετο νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ, ἐξ αἰτίας τῆς ἐνδείας τοῦ δημοσίου ταμείου, καὶ τῆς κοινῆς γνώμης παρωργισμένης κατὰ τῶν ἀσωτειῶν τῆς Λύλλης;

Ὁ Βέγμερ ἐν τοσούτῳ δὲν ἀηληπίσθη. Περὶ τὰ τέλη Δεκεμβρίου τοῦ 1784, ἀκούσας φημιζομένην τὴν ἐπιρροὴν τῆς Κ. Δελαμῶτ ἐπὶ τῆς βασιλείσεως, ἐπρόστρεξεν εἰς τὴν μεσολάβησίν της, προτείνας εἰς αὐτὴν πλουσιώτατα ἔωρα, ἐὰν ἔφερεν εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν· ἀλλ' ἡ Κ. Δελαμῶτ ἀπέρριψε τὴν πρότασιν. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ Κ. Σούζα παρηγγέλθη ν' ἀγοράσῃ διὰ τὴν βασιλισσαν τῆς Πορτογαλλίας τὸ περιδέραιον. Ὁ Καρδινάλης Ροάν ἦτο τότε εἰς Σαβῆρν ἐπίστρεψε δὲ εἰς Παρισίους τὴν 5 Ἰαννουαρίου 1785.

Τὴν 24 τοῦ μηνὸς τούτου, ἡ Κ. Δελαμῶτ, ἥτις, κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τῶν ἀδάμαντοπῶλων συνέντευξίν της, ἔδειξεν ὅτι δὲν εὐχαριστεῖται νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις, ἀπῆλθεν εἰς συνάντησίν των, καὶ τοὺς εἰδοποίησεν ὅτι ὁ καρδινάλης εἶχε διαταγὴν ν' ἀγοράσῃ τὸ περιδέραιον διὰ τὴν Μαρίαν Ἀντουανὲτ, ἀλλ' ὅτι ἔπρεπε νὰ τηρήσωσιν ἄκραν περὶ τούτου μυστικότητα.

Καὶ τῶντι μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ καρδινάλης ἐπεσκέρθη τοὺς ἀδάμαντοπῶλας, καὶ ἐνῶ παρετήρει διάφορα κοσμήματα, παρουσιάσθη εἰς τὰς ἄψεις του καὶ τὸ περιδέραιον. Εἰπὼν δὲ αὐτὸς ὅτι σκοπὸς κύριος τῆς ἐπισκέψεώς του εἶναι τὸ νὰ μάθῃ τὴν τελευταίαν τιμὴν τοῦ περιδεραιίου, ἔμαθεν ὅτι αὕτη ἦτον ἐνὸς ἑκατομμυρίου καὶ ἑξακοσίων χιλιάδων φράγκων ὅτι ἀφοῦ ἡ Μαρία Ἀντουανὲτ ἀπεποιήθη πολλάκις νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ἀπεφά-

σισαν καὶ ἔστειλαν τὸ σχέδιόν του εἰς τὴν ἡγεμονίδα τῶν Ἀστούριων. Ὁ καρδινάλης ἀπεκρίθη ὅτι ἐπιτίθετο ν' ἀγοράσῃ τὸ κοσμημα, ὅχι δι' ἑαυτὸν, ἀλλὰ δι' ἄλλον τινα τὸν ἔσποτον δὲν εἶχε τὴν ἀδείαν νὰ ὀνομάσῃ, καὶ ὅτι, ἐὰν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν τὸν εἶδεδετο αὐτὴ ἢ ἀδειῖα, αἱ διαπραγματεύσεις θὰ ἐγίνοντο ἐπ' ὀνόματί του ἐπρόσθεσε δ' ἐπὶ τέλους ὅτι, κατὰ τὰς ὁδηγίας του, δὲν ἠδύναντο νὰ πραγματοποιηθῇ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ἐμὴ μὲ μόνον τὸν Βέγμερ, ὅστις ἦτον ὁ ἀδάμαντοπῶλης μετ' οὐ μόνου συνηκούετο ἡ βασιλισσα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βέγμερ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι ἦτον ἀδύνατον εἰς αὐτὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ὑπόθεσιν τὸσον σημεντικὴν ἄνευ τοῦ συντρόφου του, ὁ καρδινάλης ἀπεκρίθη ὅτι τότε ἦτον ἀναγκασμένος νὰ ζητήσῃ νέας ὁδηγίας.

Ἐπεται συνέχεια.

Η ΑΠΑΡΗΓΟΡΗΤΟΣ

ΧΗΡΑ

Αἱ Ἰρλανδαὶ εἶναι ἀδιώρθωτοι! Μακρὰν τῆς πατρίδος των οὐσαι, ζητοῦσιν εἰς τὸ ἔθρικόν τιν ποτὸν νὰ εὐρωσι τῆς πατρίδος αὐτῶν τὴν ἀνάμνησιν. «Τὸ βισκὺ, καὶ μετ' ἡμῶς γατα μιχθῆτω πνυρι» εἶναι, ὡς φαίνεται, τὸ ἀξιωματικόν των. Μίαν ἡμέραν καταδικάζονται, τὴν ἄλλην ἔπαυραρχίζουσιν, ἀμεριμῶσαι διὰ τὴν εἰρηκτῆν. Τοιαύτη ἡ ἐξίς! Ἄλλως τε, ἴσως τὸ δεσποτικόν ἔχει δι' αὐτὰς πλεονα ἢ ἐν τοῖς χλοεροῖς κήποις θέληγητρα. Ἄν μάλιστα περιωρίζοντο μόνον εἰς τὸ πνεῦν, τὸ κακὸν θὰ ἦτο μικρότερον, ἀλλὰ νὰ ἐροχλώσι τοὺς διαβάτας!

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ χήρα Βέττη Μῆρεν παρίσταται εἰς τὸ δικαστήριον,

εἰκοστὴν ἰσως ἤδη φορὰν, κατηγορουμένη ἐπὶ μέθη καὶ ἀσελγείᾳ.

Ἡ κατηγορουμένη εἶναι γραιδιον γρακένδυτον καὶ δυνατῆς ἀπόζον ὀμιῆς βισκὺ. Ὀδηγηθεῖσα εἰς τὴν ἔδραν τῶν κατηγορουμένων, ἔκαμε πρὸς τὸν δικαστὴν μικρὰν τινα κλίσειν τῆς κεφαλῆς. Ἦν τοῦ τόπου εἰδήμων.

— Ἦσουν ἐν πλήρει μέθῃ ὅταν συνελήθης χθες, εἶπεν ὁ δικαστής. Διατὶ δὲν ἀφίνεις αὐτὴν τὴν κακὴν ζωὴν;

— Ἀχ! κὸρ δικαστή μου! ἀν ἡξέυρετε! Ὑπέφερα ἡ καὶ μὲν ὑπέφερα! Ἀφ' οὐ τῶρα μ' ἄφησε χρόνους ὁ πέμπτος ἄνδρας μου, εἶμαι ἀπαρηγόρητος καὶ διὰ νὰ λησιμονῶ τοὺς πόρους μου παγαίρω καὶ τσοῦζω. Ἄ! ἀν ἡξέυρε ἡ ἐντιμότης Σας τί θὰ πῆ νὰ χάσῃ μιὰ γυναίκα τὸν πέμπτου ἄνδρα της! ἐξηκολούθει στοναχίζουσα.

— Δὲν εἶναι τοῦτο λόγος, ἐπαρέλαβεν ὁ δικαστής, πειρώμενος νὰ τηρήσῃ τὴν σοβαρότητά του. Διατὶ δὲν ζητεῖς νὰ κερδίσης ἐντίμως τὸ ψῶμί σου, χωρὶς νὰ ἐροχλῆς τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν δρόμον;

— Ἀχ! Ἐντιμότητα, κ' ἐγὼ τὸ ἤθελα, ἀλλὰ κἀνεις δὲν μ' ἐδέχθηκε!

— Εἶναι ἀδιώρθωτος. Πόσας φορὰς ἐπαρουσιάσθης ἐμπρὸς μου;

— ὦ! Ἐντιμότητα, δὲν ταῖς μετρώ πλέον, ἀπήτησεν ἡ οἰομαχίη μετὰ κωμικῆς ἀφελείας.

— Εἶναι λοιπὸν τόσῳ νόστιμον τὸ ποτόν;

— Νόστιμον! ἀκοὸς ἐκεῖ! νόστιμον! Ἄλλὰ δὲν ἡξέυρετε τὸ λοιπὸν τί εἶναι τὸ βισκὺ; Ἡ Ἐντιμότης Σας εἴθε Ἄγγλος καὶ γελᾶτε γιὰ 'κεῖνα' ποῦ 'βγάζει ὁ τόπος' μας! Νὰ μὴ ἀγαπῶ τὸ βισκὺ!

Ἄμ' αὐτὸ μ' ἀνασταίνει, μὲ τρέφει, μὲ ...!

— Ἄρχει διέκοψεν ὁ δικαστής, ἐπιθυμῶν νὰ κόψῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς κατηγορουμένης. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν βλέπω ὅτι θὰ συμβῆ καθὼς καὶ τὰς ἄλλας θὰ σὲ καταδικάσω εἰς φυλάκισιν.

— Ὡ! τὰ πόδια σας νὰ φυλήσω, κῆρ δικαστή! λυπηθῆτε μὴν πτωχῆν Ἰρλανδὴν, ἣ ὅποια ἔχασε τὸν πέμπτον ἄνδρα της! Σᾶς δίδω ὑπόσχου πῶς ὅτι....

— Εἶναι ἀνωφελεῖς δὲν σὲ πιστεύω πλέον· θὰ φυλακισθῆς ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας.

Ἡ τάλανα πεντασέξζυρος χίρρα ἐκπέμπε βαθὸν στεναγμὸν καὶ ἀπάγεται τοῦ δικαστηρίου, ὅτε μὲν κλονουμένη, ἐτέ δὲ εἰς τὸν τοίχον στηριζομένη, καὶ ἐκφράζουσα μεγάλη τῆ φωνῆ τὴν δισ-ἀρέσκειάν της, ὅτι ἔβλεπε τὴν ἀνηλεῆ καὶ ἄκαμπτον τὸν παλαιὸν της φίλον τὸν δικαστήν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΣΙΑΤΙΣΤΗ

ΤΡΑΜΠΑΤΖΕΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

«Ἔστι δέ τις λόγος ἀνθρώπων τετελεσμένον ἔσλόν μὴ χαμαὶ σιγᾷ καλύψαι».
(Πίνδαρος)

Ἀνθρώπων ἄρα λόγον, ἵνα μὴ εἴπωμεν καθῆκον ἱερὸν καὶ ἀπαράβατον ἐκπληροῦντες, διασαλπίζομεν «τετελεσμένον ἔσλόν» τὴν ἐν

τῇ πατρίδι ἡμῶν Σιατίστη ἰδρυσιν τοῦ Τραμπατζείου Γυμνασίου. Ἡ 24 μαρτίου, αὕτη ἡ κλητὴ καὶ φερραγῆς ἡμέρα, ὑπέβη καὶ θὰ ὑπάρχῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντ ἀνεπιληστος καὶ ἀείμνηστος ἐν Σιατίστη· διότι κατ' αὐτὴν, ὑπὸ τὴν πρώτην κωδωνοκρουσίαν τῶν τριῶν συνάμα κωδῶνων, ἐνηχηθὲν ὡς μυρμηκία συνέρρευσε πανταχόθεν τὸ πλῆθος τῶν κατοίκων εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, ἔνθα μετὰ τὸν ἁγιασμὸν, καθ' ὃν ζητωκραυγαὶ ἐπασύτεραι καὶ ἀγγιγερφεῖς ἀνεφέροντο εἰς τὸν αἰθέρα, οὐρανοδόξοι δ' εὐχαὶ ἀνεπέμποντο πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα ὑπὲρ τοῦ γαληνοτάτου καὶ σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτος, Σουλτάν Ἀπτούλ Χαμίτ Χάν, εἶτα δὲ ὑπερ τοῦ εὐεργετικωτάτου καὶ κλεινοῦ ἡμῶν συμπατριώτου Μ. Τραμπατζῆ, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ὠρολογιακὸν κωδωνοστάσιον ἐσήμεινε τὴν μεσημβρίαν, ὃ δὲ οὐρανογίγας ἥλιος μειδιῶν ἐκ τοῦ ἡλιβάτου μεσουρανήματος ἀφθόως τὰς ἀκτῖνας κατέπεμπε τοῦ ὕλικου πυρός, παρόντος τοῦ ἐριτίμου ἀπεσταλμένου κ. Δημητρίου Μακρῆ, ὡς μύδρος διάπειρος τοῦ ἠθικοῦ τῆς παιδείας φωτὸς, χεῖρ τοῦ Σ. ἀρχιερέως ἡμῶν, ἀπόνως κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος, φέρων λαξευτὴν τὴν ἐξῆς ἐπιγραφήν, τὴν δὲ κρηπίδα βάλετο, χεῖρ Ἰωάννου— Ἀρχιερέως τοῦ κλεινοῦ ἁγίου Σισανίου.

«Τραμπατζῆς Σιατιστεῖς, οὐ κλέος, οὐ ποί' ὀλέται».

Δύο δ' ἐξεφωνήθησαν λόγοι ὃ μὲν ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου κ. Ἀθ. Ἀργυριάδου, ὃ δὲ ὑπὸ τοῦ σχολάρχου κ. Παυλίδου. Ὅταν δ' ὁ γεραιὸς διδάσκαλος Ἀθ. Ἀργυριάδης γεραρᾷ τῆ φωνῆ ἀνέκραξε τρεῖς κατ' ἐπανάληψιν τὸ ἐν τῷ τέλει τῆς ἐπισυνημμένης προσλαλιᾶς Γένοιτο. ! Αἱ χειροκροτήσεις καὶ ζητωκραυγαὶ προβαίνουσι ἰσχυρότεραι, ὡς καὶ ἐπὶ Μωυσείως ποτὲ αἱ οὐράναι ἐκείναι σάλπιγγες, καὶ οὕτω διελύθη τὸ πλῆθος τῶν Σια-

τιστέων, ἠμολογούντων τὴν χάριν, κηρυττόντων τὸν ἔλεον, οὐ κρυπτόντων τὴν εὐεργεσίαν. Μικραὶ αὐταὶ ἐκδηλώσεις τῆς αἰδίου εὐγνωμοσύνης τῆς ὀφειλομένης παρ' ἡμῶν καὶ πασῶν τῶν ἐπερχομένων τῆς πατρίδος γενεῶν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐν τῷ ἐκ Κερκύρας συγχαρητικῷ πρὸς τὸν Σ. ἀρχιερέα τηλεγραφήματι εὐχεται καὶ ὁ μεγαλῶνμος ἰδρυτῆς Ἰωάννης Μ. Τραμπατζῆς νὰ ὠφελῆσῃ τὸ ἀρτίσυστατον φερώνυμον Γυμνάσιον, Γένοιτο!

Ὁ λόγος ὃν ὁ κ. Ἀθ. Ἀργυριάδης ἐξεφώνησεν ἐπὶ τῇ περιστάσει αὐτῆς ἔχει ὡς ἐξῆς:

Μεγαλῶνυμε συμπατριῶτα καὶ ἰδρυτὰ τοῦ φερωνύμου γυμνασίου! Οὐχὶ βαρβαλῶν, οὐδὲ βαρέως φέρων, καθὼς ποτε ὁ Σόλων πατρίδος ἀδοξίαν ἀλλ' ἐκ χαρῆς σκιρτῶν καὶ δι' λιγέως μέλιτων τὴν Σιατίστη παροδοῦν εὐποτῖμαιν, ἀνέβην, ὡς ἐκαίνοσ εἰς ἄλλον τοῦ κήρυκος λίθον τοῖδε καὶ παπταίνων πρὸς σέ, στρέφω τὸ ὄμμα πρὸς δυσμὰς καὶ ἐξαλλος ὑπὸ τῆς χαρμονῆς προσφωνῶ σοὶ τὰ ἐξῆς:

«Αὐτὸς κήρυξ ἦκω ἀφ' ἡμερτῆς Σιατίστης»

«Ἐκ κραδίης δὲ μέσης εὐχῆν σοὶ προσάγω»

Ζῆθ' ἐπὶ μήκιστον Σιατίστης ἀγλαὸν ἔρνος».

Στρέφω ἤδη τὸ ὄμμα καὶ τὸν λόγον πρὸς σέ ἐρτικε ἀπεσταλμένε τοῦ Τραμπατζῆ Δημήτριε Ἰωαννίτα φίλε Μακρῆ!

Ὁ ἐν γῆ φαιήκων τῆ Κερκύρα διαχειμάζων πολύμητις γέρον Τραμπατζῆς, ἐν τῷ ἐθνικῷ τῆς παιδείας ἀγῶνι ἀποπειρώμενος ἀέθλων, ὡς ἄλλος Ὀδυσσεὺς, αὐτῷ φάρεϊ ἀναίξας, τοῦτέστιν ἀποστελλας σε ἀντιπρόσωπον ἐνταῦθα εἰς τὴν

κραναὴν αὐτοῦ πατρίδα, ἐπὶ μάλα πολὺ μεταξὺ οὐρεῶ τε σκιόεντα, θάλασσα τ' ἠχίρῃσα, διὰ στιβαρᾶς χειρὸς τοῦ σεβ. ἁγίου Σισανίου κ. Ἀθανασίου τοῦ Μεγακλέους, ρίμφα καταθέτει τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ φερωνύμου γυμνασίου, παισὶ Σιατιστέων ἢ δ' ἄλλων Μακεδόνων φαινήν κρηπίδα παιδείας διας. Ἡ δὲ τεκοῦσα καὶ φιλοῦσα πατρίς, ἥς αὐτῷ τὸ ἕδωρ γλύκον τοῦ παρ' ἄλλοις γάλακτος καὶ μέλιτος, ὡς ἄλλη Ἀθηνα, ἀναφωνεῖ δὲ ἔμοῦ ἐκ τ' ὀνομάζει.

«Καὶ κ' ἀλαός τοι, ὄζε, διακρίνει τὸ σῆμα»

«Ἀμφοφῶν» ἐπεὶ οὐτι μμιγμένον ἐστὶν ὀμίλιον»

«Ἄλλα πολὺ πρότον» σὺ δὲ θάρσει [τὸν δε γ' ἀέθλων»

«Οὐτὶς ἀθλούντων τὸν γ' ἕξεται οὐδ' ὑπερήσει».

Πᾶν δὲ γένος πολιτῶν, καὶ πᾶσά ἡλικία πατριωτῶν ἀναφωνεῖ μὲν ἐκάστοτε, Ζήτω ὁ μεγαλῶνμος ἡμῶν συμπατριώτης, ὁ μεγάλθυμος καὶ μέγιστος τῆς πατρίδος εὐεργέτης καὶ δωρητῆς Ἰωάννης Μιχαὴλ Τραμπατζῆς. Ἐν τῇ ἐξάλλῳ δὲ ταύτῃ σήμερον χαρᾷ καὶ ὑπερχείλῳ ἐκφράσει τῆς ἐπασυτέρας πρὸς τὸν εὐεργέτην εὐγνωμοσύνης, πέποιθε καὶ οὐδὲλως ἐνδοιάζει διὰ «Γηθήσας Ἄτος Τραμπατζῆς» μεταφωνήσει Σιατιστεῦσι

«Τούτου τὸν ἐφίκευθε, φίλοι, τάχα δ' ἔσπερον ἄλλον»

«Ἦσειν ἢ τοσοῦτον ὀνομαί ἢ ἐτι μᾶσσοι».

Π.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΕΦΕΣΟΥ

—=ο=—

Παρά τῆς Α. Σ. τοῦ ἀγ. Ἐφέσου συντάχθη καὶ ἐξετυπώθη συνοπτικὴ ἐκθεσις τῆς καταστάσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐφέσου, ὡς ἑξῆς:

Καθ' ἑλλην τὴν ἐπαρχίαν Ἐφέσου ὑπάρχει 1 γυμνάσιον (ἐν Κυδωνίαις), 15 σχολαρχεῖα (εἰς Κυδωνίαις, Μαγνησίαν, Βριοῦλα, Πέργαμον, Ν. Ἐρεσον, Ἀδραμύτιον, Ἀξάριον, Μενεμένην, Ν. Φώκαιαν, Κινίκιον, Σῶμα, Κιρκαγάτσιον, Νύμφαιον, Κριτζαλίᾳ καὶ Κασαμπᾶν), 57 δημοτικὰ σχολεῖα, 38 παρθεναγωγεῖα, 29 νηπιαγωγεῖα καὶ 12 γραμματοδιδασκαλεῖα, ἐν συνόλῳ 151 δημοτῖα ἐκπαιδευτήρια.

Εἰς ταῦτα φοιτῶσιν 6,349 ἄρρενες, 3,165 κοράσια καὶ 3,340 νήπια, τὸ ὅλον 12,584 μαθηταί. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων ἀνέρχεται εἰς 140, τῶν διδασκαλιστῶν εἰς 108, ἐν συνόλῳ 248.

Εἰς Κυδωνίας μαθητεύουσιν 1,526 ἄρρενα καὶ θήγεια, διδασκόμενα ὑπὸ 19 διδασκάλων καὶ 12 διδασκαλιστῶν. Ἐκτὸς τοῦ γυμνασίου καὶ σχολαρχείου, ὑπάρχουσιν ἐκεῖ 3 δημοτικαὶ σχολαί, 3 Παρθεναγωγεῖα καὶ 1 νηπιαγωγεῖον.

Εἰς Μαγνησίαν καὶ Βριοῦλα ὑπάρχουσιν ἀνὰ 1 σχολαρχεῖον, ἀνὰ 2 δημοτικὰ σχολεῖα, ἀνὰ 2 παρθεναγωγεῖα καὶ ἀνὰ 4 νηπιαγωγεῖα. Μαθηταὶ καὶ μαθήτριά εἰς Μαγνησίαν 1126 μετὰ 19 διδασκάλων καὶ διδασκαλιστῶν, εἰς Βριοῦλα 1395 μαθηταὶ καὶ μαθήτριά μετὰ 26 διδασκάλων.

Εἰς Πέργαμον, Ν. Ἐρεσον, Ἀδραμύτιον, Ἀξάριον, Μενεμένην, Ν. Φώκαιαν, Κινίκιον, Σῶμα, Κιρκαγάτσιον καὶ Κασαμπᾶν

ὑπάρχουσιν ἀνὰ 1 σχολαρχεῖον, 1 δημοτικὸν σχολεῖον, 1 παρθεναγωγεῖον καὶ 1 νηπιαγωγεῖον, ἐκτὸς τοῦ Ἀδραμύτιου, ἐνθα ὑπάρχουσι καὶ 2 γραμματοδιδασκαλεῖα.

Εἰς Πέργαμον μαθητεύουσι 392 παῖδες, εἰς Ν. Ἐρεσον 318, εἰς Ἀδραμύτιον 228, εἰς Ἀξάριον 629, Μενεμένην 452, εἰς Ν. Φώκαιαν 490, εἰς Κινίκιον 238, εἰς Σῶμα 275, εἰς Κιρκαγάτσιον 477, εἰς Κασαμπᾶν 234.

Εἰς Νυμφαῖον καὶ Κριτζαλίᾳ ὑπάρχουσι ἀνὰ ἐν σχολαρχεῖον, μία δημοτικὴ σχολὴ καὶ 1 παρθεναγωγεῖον μετὰ 234 μαθητῶν εἰς τὸ Νυμφαῖον καὶ 185 εἰς Κριτζαλίᾳ.

Εἰς Γκιστέπε, Χαμηδιέ καὶ Χορόσκι, Γκιοῦλ μπαξέ, Σιβρισάρι, Ζεϊτινλή, Γιαγιάχοι ὑπάρχουσιν ἀνὰ 1 δημοτικὴ σχολὴ, 1 παρθεναγωγεῖον καὶ 1 νηπιαγωγεῖον μετὰ 173 μαθητῶν εἰς τὸ α' χωρίον, 304 εἰς τὸ β', 208 εἰς τὸ γ', 183 εἰς τὸ δ', 127 εἰς τὸ ε', καὶ 127 εἰς Τζομπανησίαν.

Εἰς Κορδελιὸ ὑπάρχουσι 4 δημοτικὰ σχολεῖα καὶ 1 παρθεναγωγεῖον, μετὰ 269 μαθητῶν.

Ἀπλᾶ γραμματοδιδασκαλεῖα μόνον ὑπάρχουσιν ἤδη εἰς τὰ ἑξῆς χωρία: Ναρλή δερὲ μετὰ 33 μαθητῶν, Βακύριον 15 μαθηταί, Ἀτζανίτ 35 μαθ. Τζουλού 35 μαθ. Οργαμλή 30 μαθ. Φίλιο 22 μαθ. Χαμτζαμπειλή 20, Δερέκιοι 18, καὶ Κλισέκιοι 20 μαθηταί.

Γραμματοδιδασκαλεῖα, ἀλλ' οὐχὶ μόνον, ὑπάρχουσι καὶ εἰς Ἀξάριον καὶ εἰς Μάρμαρα. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κομμόπολιν ὑπάρχει καὶ δημοτικὴ σχολὴ καὶ νηπιαγωγεῖον.

Χ. Ι. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

Η ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΑ ΝΥΜΦΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ

Α'.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗ

Φθίνοντος Μαΐου τοῦ 1875 ἔτους, νέος εικοσιτετραέτης ἄμα ἀφιχόμενος εἰς Πειραιᾶ εἰσήλθεν εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν ἀμαξοστοιχίαν, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας διηυθύνθη εἰς εἰκίαν, ἀπ' ἧς γυνὴ προδεδηκίας ἡλικίας ἐκβάσα τρυφερῶς κατησπάζετο αὐτόν. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἥτις ἦτο μήτηρ τοῦ νέου, ἀντὶ νὰ χαρῆ διὰ τὴν εὐδωσίαν τοῦ υἱοῦ τῆς μετὰ λύπης ἔβλεπεν, ὅτι οὐδεμίαν βελτίωσιν ὑπέστη ἡ ὑγεία αὐτοῦ, τὴν ἀσθένειαν τοῦ ὁποῦ, ὑποσκάπτουσαν βραδέως αὐτήν, οὐδεὶς νὰ διαγνώσῃ ἠδύνατο.

Διάγων οὗτος τὸν συνήθη αὐτοῦ βίον καὶ μὴ ὦν κλινῆρης οὐδεμίαν μεμψιμοιρίαν ἐξέφερε τῶν χειλέων αὐτοῦ, εἰ καὶ ἐπαισθητῶς ἐτήκετο. Ἐρωτώμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, οὓς συνεβουλεύετο ἐξαναγκασζόμενος ὑπὸ τῶν συγγενικῶν καὶ φιλικῶν προσλιπαρήσεων, δὲν ἀνέφερε τι μαρτυροῦν ὠρισμένον πάθος, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἠδύναται ν' ἀνακαλύψῃ ἐπιφρόβον τι σύμπτωμα· ἡ δὲ τῆς χεῖρὸς στηθοσκόπησις ἀπέδιδεν εὐνοϊκοὺς ἤχους, ἡ δὲ διὰ τῆς ἀκοῆς μόλις ἀντελαμβάνετο τοὺς ὅτι μὲν βραδείς τῆς καρδίας παλμοὺς, ὅτι δὲ λίαν ταχεῖς, καὶ ἐνῶ οὔτε βῆχα, οὔτε πυρετὸν εἶχεν, ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀπεσύρετο καὶ ὑπεξέφευγε διὰ τινος τῶν ἀοράτων ἐκείνων ρηγμάτων, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν Ταρράσιον πλήρης ἐστίν. Ἐνίοτε παρὰδοξος συγκοπὴ καθίστα αὐ-

τὸν ὠχρὸν καὶ ψυχρὸν ὡς μάρμαρον· ἐπὶ ἐν ἡ δύο λεπτὰ ἐνομιζέτο τότε νεκρός. Μετὰ ταῦτα τὸ τῆς ζωικῆς μηχανῆς ταλάντωθρον, τὸ σταματήσαν ὑπὸ μυστηριώδους δακτύλου, μὴ παρκαλωόμενον πλέον, ἀνελάμβανε τὴν κίνησιν αὐτοῦ· ὁ δὲ νέος, εἰς ὃν ἀποδιδόντες τὸ ὄνομα του θέλομεν ἀποκαλεῖ Χαρίλαον, ἐφάνετο, ὅτι ἀπηλλάσσετο ὄνειρου. Παρέπεμψαν αὐτὸν εἰς λουτρὰ ἰαματικά, ἀλλ' αἱ τῶν θερμῶν ὑδάτων νύμφαι οὐδὲν κατώρθωσαν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐπίσης καὶ τὸ εἰς Φλωρεντίαν, εἰς Σμύρνην καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ταξείδιόν του οὐδεμίαν ἐπήνεγκε βελτίωσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδείνωσε καὶ ἀνέπτυξε τὸ πάθος αὐτοῦ. Ὁ γλυκὺς ἀὴρ τῆς Φλωρεντίας, ὁ ἄρατος ἥλιος τῆς Ἰωνίας καὶ ὁ θελξίψυχος οὐρανὸς τῆς βσιλευούσης τῶν πόλειων τῆς ὑψηλοῦ, εἰ πολλοὺς ἄλλους ζωογονοῦντες καὶ σώζοντες ὑπεδέξαντο αὐτὸν διὰ τῆς νυκτερίδος, ἥτις φέρουσα γεγραμμένη ἐπὶ τῆς πέτρης αὐτῆς τὴν λέξιν με λ α γ χ ο λ ί α, καὶ περιπτραμένη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ φωτός, ἐπληττε τὸ ἀκτινοβολοῦν τοῦ προσώπου του χρῶμα διὰ τῶν κοιναλέων τῆς μεμβρανῶν.

Τοιοῦτος λοιπὸν καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ἦτο ἐπόμενον νὰ προσελκύσῃ τὴν ἐκπλαξίν καὶ λύπην τῆς μητρὸς του Εὐφροσύνης.

Ἡ οἰκία, ἐν ἧ μετὰ τῆς μητρὸς του ἐνδιηγετο, καὶ ἐν ἧ ἤρξατο ἐπαναλαμβάνειν τὰς ἀρχαίας αὐτοῦ συνήθειας, ἦν ἐκ διαταγῆς του αὐτοῦ διεσκευασμένη, ὥστε παρεῖχε πᾶσαν ἀνεσιν, ὅσην δύναται νὰ ἔχη νέος ἄγαμος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐσωτερικὸν λαυβάνει ἐπὶ τέλους τὴν φυσιογνωμίαν, ἴσως δὲ καὶ τὴν σάψιν τοῦ ἐν αὐτῷ ἐνδιατωμένου, τὸ δωμάτιον τοῦ Χαρίλαου βαθμῶδον κατέστη χαράμιον, τὰ δ' ἐκ δαμασκηνῶν ὑφάσματος παραπετάσματα ὠχράσαντα ἠμαύρουσαν τὸ δι' αὐτῶν εἰσδύον φῶς, καὶ οὕτω μετεμόρφουν αὐτὸ εἰς σκυθρωπὸν καὶ ὄντως πένθιμον ἐνδιαίτημα. Ἐκ ὠρατὰ χρώματα τῶν μεγάλων ἀνθοδεσμῶν τοῦ πεπαικμένου τέκνητος ἠλλαιώθησαν, αἱ ἐπιπεχρωσμένοι κόσμοι ἐκαλύφθησαν ὑπὸ λεπτοτάτης κόνης, αἱ θύραι

ἐπανεπίπτον ἡ-έμα, ὁ κρότος τῶν βημάτων τῶν σπανίων ἐπισκεπτῶν ἀπεπνίγεται ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ποδῶν ἐπὶ τοῦ χνοώδους τάπητος, ὁ δὲ γέλως διεκόπτετο ἀφ' ἑαυτοῦ εἰσερχόμενος εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο τὸ ψυχρὸν καὶ σκοτεινόν, ὅπερ ἐν τούτοις ἐκοσμεῖτο ὑπὸ πολυτελοῦς νεωτερισμοῦ. Βιβλία ἐρριμμένα τῆδε κέκεισε ἐπὶ τῶν πλουσιῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν ἐπίπλων προέδιδον, ὅτι ὁ Χαρίλαος ἤθελε διὰ μηχανικῆς αὐτῶν ἀναγνώσεως ἢ ἀποκομιθῆ ἰδέαν ἀδιαλείπτως ἐπισπῶσαν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ κατατήκουσαν αὐτόν. Ἐπιστολῆ, ἧς ὁ χάρτης ἐκιτρίνισε καὶ ἐκ τῆς ἐπαφῆς ἐγένετο ἀνώμαλος, ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γραφείου ὡς σιωπηλῆ τις ἐκπληξίς τὸ ἄλγος αὐτοῦ ἀπεικονίζουσα.

Ἐν τῷ πενήμιῳ τούτῳ ἐνδικαιτήματι, ἔνθα διωλίσθαι ὡς σκιαὶ οἱ ὑπῆρται καὶ αἱ ὑπερέτριαι φέροντες ὑπὸ μάλης περοσάρωθρον καὶ δίσκον εἰς τὴν χεῖρα, καὶ ἔνθα οὐδέποτε γυνὴ ἤθελε ριψοκινδυνεύσῃ θέτουσα τὸν πόδα, ὁ Χαρίλαος ἠρέσκετο μᾶλλον παντὸς ἄλλου μέρους. Μὴ πιστεῦν πλεόν εἰς τὸ μέλλον δὲν προδιέγραψε σχεδιδόν τι βιωτικῷ σταδίου ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ἤρκειτο ζῶν ἐν ἀπομονώσει, εἰς τὴν σωματικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτοῦ κατάστασιν συναδούσῃ, καὶ ἀποστέλλῃ σιωπηλῶς εἰς τὸν Ἰψιστον τὴν ἀπὸ τῆς ζωῆς παραίτησίν του ἀναμένων τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς. Ἄν φαντάζεσθε ὅμως, ὅτι εἶχε πρόσωπον κίτσιχον καὶ ὑπεσκαμμένον, ὅψιν γεώδη, μέλη ἠτονισμένα καὶ ἐν γένει ἐξωτερικὸν παρουσιάζον καταφανῆ σημεῖα μεγάλῃς φθορᾶς, ἀπατᾶσθε· τὸ πολὺ ἠδύνατό τις καὶ διακρίνη κηλίδας τινὰς ἐρυθροφαιούς ὑπὸ τὰ βλέφαρα, κιτρίνας ἀποχρώσεις περὶ τὴν κόγχην τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τρυφερότητα κατὰ τοὺς κροτάφους, ἔνθα φλέβες τινὲς ὑποκύαντοι διεκρίνοντο ὑφέρουσαι· ὁ σπινθὴρ ὅμως τῆς ψυχῆς δὲν ἐσελάγιζεν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Χαρίλαου, τὸ θνήσκον βλέμμα τοῦ ὁποῦ παρῖστα ἀντιθεσιν παρὰ τὸν καὶ προὔξενε θλιβερωτέρων ἐντύπων ἢ τὸ λειπόσαρκον πρόσωπον μὲ ὀφθαλμοὺς φλέγοντας ὑπὸ πυρετοῦ συνήθους νοσήματος.

Ὁ Χαρίλαος, πρὸ τοῦ τοιούτου μαρκαμοῦ ἂν

νέος εὐειδῆς, καὶ εἰσέτι τοιοῦτος ἦν. Οἱ γλυκεῖς καὶ ἀμυγδαλωτοὶ αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ βαθείος κυανοῦ χρώματος ὠραϊζόμενοι διὰ κυρτῶν βλεφαρίδων δίκην θυσσάνων ἐπληροῦντο ἐνίοτε σπινθηροβόλου ὑγρότητος· ἀλλ' ὅτε ἀνεπαύοντο καὶ δὲν ἐζωογονοῦντο ὑπὸ πάθους τινός, ἐβυθίζοντο εἰς τὴν γαλήνιον ἐκείνην ἀταραξίαν, ἣν ἔχουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἄνατολῆς, ὅταν οὗτοι καθήμενοι παρὰ τοῖς καφεναίοις τῆς καθωραϊζούσης τὴν Σμύρνην εὐρείας προκυμίας ἢ παρὰ ταῖς μαγευτικὰς ἀκταῖς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Βοσπόρου παραδίδονται εἰς τὸ κέφι μετὰ τὸ τελευταῖον ρόφημα τοῦ ν α ρ γ ι λ έ. Ἡ ὄψις του ἐστερεῖτο χρώματος, αἱ χεῖρές του ἦσαν ἀβραὶ καὶ λεπτοφυεῖς καὶ αἱ πόδες στενοὶ καὶ κομποί· ἐνεδύετο καλῶς χωρὶς καὶ προηγῆται μὲν τοῦ νεωτερισμοῦ, ἀλλ' οὔτε καὶ καθυστερῆ ἐπὶ πολὺ αὐτοῦ· ἐγένωσκε θαυμασιῶς καὶ προκοπῆ τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν τῶν φυσικῶν αὐτοῦ πλεονεκτημάτων, καὶ μολονότι δὲν εἶχεν ἀξιώσεις κομψομένου καὶ τρόπους ἐπιτετηδευμένους, προὔκλειε ὅμως τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν περιέργειαν τῶν θεωμένων αὐτόν.

Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ ἔχων νεότητα, ὠραιότητα καὶ πλοῦτον, ὅλα ταῦτα μέσα ἰκανὰ πρὸς ἐπιτυχίαν παντὸς καταθυμίου, διατὶ κατηναλίσκετο τόσον ἐλεινῶς;

Ἴσως εἶπῃ τις, ὅτι ἐξήντησεν οὗτος τὰς διανοητικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ἐν τῇ ἀκολασίᾳ, ὅτι αἱ τοῦ συρμοῦ μυθιστορίαι διὰ τῶν ἐν αὐταῖς ἐπιβλαβῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἐρωτικῶν αἰσχροτήτων διεφθειραν τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ, ὅτι διολισθήσας εἰς τὸν χεῖμαρρον τοῦ ὕλισμοῦ εἰς οὐδὲν ἐπίστευεν, ὅτι τὴν νεότητα καὶ τὴν περιουσίαν του διασπαθίσας εἰς ὄργια, εὐρέθη πτωχὸν τινὰ οὐ μόνον ἄνευ ὄβολου, ἀλλὰ καὶ κατὰ χρεως. Ταῦτα πάντα εἰσὶν ὑποθέσεις πολὺ τῆς ἀληθείας ἀφιστάμεναι. Ὁ Χαρίλαος ὁ ἄκρω δακτύλῳ τῶν ἡδονῶν γευσάμενος οὐκ ἦν δυνατὸν καὶ ἡσθάνετο κόρον καὶ ἀποστροφὴν οὔτε ἄθεος, οὔτε ἀκόλαστος, οὔτε ἄσωτος ἦν, οὔτε ἐκδεδιτημένην διήλθε ζωὴν, ἀλλὰ τούτων τῶν διῆγε τὸν βίον μελετῶν καὶ ψυχὰ γωγού-

μενος. Ἐκίστην πρῶτα ἠκροάζετο τῶν μαθημάτων τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν δ' ἐσπέραν ἐγκησιστατο ἐπὶ τῆς κλίμακος τοῦ μελοδράματος παρατηρῶν τὸν καταρρέοντα καταρράκτην τῶν κομψῶν καὶ πλουσιῶν καλλωπισμῶν· ἐδαπάνησε τὸ ἐτήσιον εἰσόδημά του χωρὶς καὶ θιζωσιν αἱ ὁ ἐξείς του τοῦ κεφαλαίου, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ συμβολαιογράφος αὐτοῦ πολὺ τὸν ἐξετίμα. Ἦτο λοιπὸν νέος λιτὸς καὶ ἀνίκκος καὶ ἀνάψῃ τὸ πύραυλον ἔρωτος ἀσέμνου, ἢ καὶ σαγηνευθῆ ἀπὸ θέλγητρα κακῶς ὄζοντα. Ὡς πρὸς τὸ αἴτιον δὲ τῆς ἀκατανότητος καταστάσεως, ἐν ἧ διετέλει, καὶ ἦτις κατήσχυε τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, δὲν τυλμῶμεν καὶ τὸ διακηρύσσωμεν, ἀλλ' ἀφιέμεν τὴν φροντίδα εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἡμέτερον ἥρωα καὶ ὁμολογήσῃ τοῦτο.

Ἐπειδὴ οἱ συνήθεις ἱατροὶ δὲν ἠνόουν τὴν παράδοξον τούτην ἀσθένειαν, καθόσον δὲν ἀνέταμον εἰσέτι ψυχὰς ἐν ταῖς ἀνατομικαῖς ἀμφιθεάτρεις, κατέφυγον τελευταῖον εἰς τὴν συνδρομὴν ἰδιοτρόπου ἱατροῦ ἐπανεληθόντος ἐξ Ἰνδιῶν μετὰ μακρῶν αὐτῶν δικυμῶν, καὶ ἐπιχειροῦντος, ὡς ἡ φήμη διέειπε, θεραπείας ὑπερφυεῖς, ἐπὶ πλεόν δὲ ὡς ἀγαθοεργοῦ καὶ φιλανθρωποῦ φημιζόμενου.

Ὁ Χαρίλαος ἐκ προαισθήματος ἐφάνη φοβούμενος τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἱατροῦ τούτου, ὃν ἐθεώρει πεπρωκισμένον μὲ ὀξυδέρκεαν ἰκανὴν καὶ εἰσδύσῃ εἰς τὸ μυστήριόν του, ἀλλ' αἱ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐπανεληθόμεναι παρακλήσεις ἠνάγκασαν αὐτόν καὶ συγκατατεθῆ εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Βερθελίνου.

Ὅτε ὁ ἱατρός εἰσῆλθεν, ὁ Χαρίλαος ἦν ἡμι-κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, καὶ ἀνεγίνωσκε βιβλίον ἢ μᾶλλον ἐκράτει αὐτὸ, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν προσηλωμένοι ἀπλανῶς ἐπὶ τῆς ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτολῆς, ἣτις ἐφάνετο, ὅτι ἦν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἄλγους ὡς καὶ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. Ἐπιπάλαιος παρατηρητῆς ἠθελε νομίσῃ, ὅτι οὐδένα διατρέχει κίνδυνον ἢ νεαρὸς οὗτος ἀσθενής, ὅστις εἶχε παρ' ἐνυτῶ ἐπὶ μονόποδος τραπέζης δεσμίδας σιγᾶρων ἀντιφικαλιδίων ἢ ἱατρικῶν ποσῶν, ὅσα αὐστηρὰ προ-

μακοποιῶν παρέχει εἰς τοιαύτας περιστάσεις.

Ἐπὶ τῇ ἰδιοτρόπῳ θέσ τοῦ ἱατροῦ ὁ Χαρίλαος, ὅσῃν καὶ ἂν ἠθέλησε καὶ δειξῆ ἀδιαφορίαν, ἐξεπλάγη. Ὁ κ. Βερθελίνος ὠμολόγεε πρὸς μορφήν δραπέτιδα ἐκ τινος φανταστικῆς διηγήσεως τῶν τετριμμένων μύθων, ἣτις περιφερομένη ἐν τῷ πραγματικῷ κόσμῳ ἐξεπλήσσετο βλέπουσα τὴν δημιουργίαν ταύτην. Τὸ κατ' ὑπερβολὴν μελγχροινὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐφάνετο ἀπερροφημένον ὑπὸ ὑπερμεγέθους κρηνίου, τὸ ὅπουτον καθίστα ἐτι μᾶλλον εὐρύτερον ἢ πτωσὶς τῶν τριγῶν. Ἐκτεθειμένον, φαίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων περιεβλήθη ἕνεκα τῶν ἐπαλλήλων ἐπιστροφῶν τῶν ἡλιοκαυμάτων χρῶμα πεπαλαιωμένου δρυοξύλου ἢ καπνισμένης εἰκόνας. Αἱ ἐπὶ τοῦ ἰνίου λίαν ἠρικωμέναι πολιαὶ τρίχες ἦσαν συμπεπλεγμέναι εἰς τρία κάτισχνα πλεξίδια, ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο διηθύνοντο ἄνωθεν τῶν ὠτων, τὸ δὲ τρίτον ἀρχόμενον ἐκ τοῦ ἀύχενος κατέληγεν ἐκεῖ, ἐνθὶ ἤρχίζον τὰ ὄρια τοῦ μετώπου. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ προσώπου καταπονθθέντος ὑπὸ τῆς ἡλικίας, διαπυρωθέντος ὑπὸ φλοερῶς οὐρανίου, καὶ κατακαλωθέντος ὑπὸ τῆς μελέτης καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν μόχθων ἐξήστραπτον κυανοὶ ὡς κλάϊς διαχυεῖς, ζωηροὶ καὶ νεάζοντες κατὰ τρόπον παράδοξον. Τὸ βλέμμα τοῦ γέροντος ἱατροῦ ἐπέφαινε εἰκοσιν ἔτη, τὸ δὲ τοῦ νέου ἐξήκοντα. Ἐνδεδυμένος ἦν κατὰ τὸν στερεότυπον κλασιῶν τρόπον τῶν ἱατρῶν· ἔφερον ἐπενδύτην καὶ περισκελίδα ἐκ μέλανος ἐριούχου ὑφάσματος, καὶ ἐσωκάρδιον ἐκ σηρικῶν τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ἐπὶ τοῦ χιτῶνος δὲ μεγάλον ἀδάμαντα.

Ταῦτα ἐν συνόψει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὡς εἶπεν ἰδιοτρόπου μὲν, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑπερφυῶς θεραπεύοντος περημιζόμενου τούτου ἱατροῦ, τοῦ κατὰ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν, θαύματα πεισῶντος, καὶ ἤδη μέλλοντος καὶ ἐξασκήσῃ τὴν διορατικότητα αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν δεινότητα ἐπὶ τοῦ Χαρίλαου, τὸ μυστηριώδες τοῦ ὁποῦ πάθος οὐδεὶς τῶν σνήων ἱατρῶν καὶ διαγνώσῃ ἠδυνήθη.

Λαβὼν οὗτος θέσιν παρὰ τῶν Χαρίλαου καὶ ἀσκηραμακτι προσηλώσας τοὺς ὀφθαλμούς του τῶ ἐπιτάσσει νὰ εἴπῃ πᾶν ὅ,τι σωματικῶς αἰσθάνεται, ἢ πρὸς πᾶν ὅ,τι ψυχικῶς πολεμεῖ. Ὁ Χαρίλαος ἐκπεπληγμένος ἐκ τῆς παραδόξου θέας τοῦ ἱατροῦ, προκατειλημμένος ὑπὸ τῆς φήμης τῶν θαυματουργῶν αὐτοῦ θεραπειῶν καὶ κεραυνοβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἀποτόμου καὶ ἐπιτακτικῆς ἐρωτήσεως αὐτοῦ ἔνθεν μὲν διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου, ἔνθεν δὲ ὑπὸ τὴν ἰδέαν τῆς πρὸς τὸν μυστηριώδη τοῦτον ἱατρὸν ἀποκαλύψεως τοῦ τιτρώσκοντος αὐτὸν αἰτίου. Διακουμαίνόμενος οὖτος καὶ διστάζων ἐπὶ τινα λεπτὰ σχηματίζει αὐθρῆν τὴν ἀπόφασίν του καὶ στρεφόμενος πρὸς αὐτὸν λέγει.

Ἡμῖν, ἱατρὲ, εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ἔνθα διήγον ἡσυχον καὶ ἀμέμνον ζώην διότι τακτικῶς καθ' ἐκάστην ἀπὸ πρωίας ἐγειρόμενος παρεδιδόμην εἰς γλυκέας καὶ τερπνὺς ἀναγνώσεις, μεθ' ἃς γευματίζων ἐπεσκεπτόμην πρόσωπά τινα σπουδαίων φίλων εἰς τὸ κεντρικώτερον τῆς πόλεως καφενεῖον, μεθ' ὧν περὶ ποικίλων ἠθικῶν ἀντικειμένων συνδιαλεγόμενος ἐπέστρεφον οἰκᾶδε, ὅπως παραδωθῶ εἰς τὸν μεσημεριῶν ὕπνον περὶ τὴν τρίτην μ. μ. ὥραν ἐπορευόμενος ἔποχος εἰς τὰς Κασσίνκας, αἵτινες διὰ τὴν Φλωρεντίαν εἶναι ὅ,τι τὸ δάσος τῆς Βουλόνης διὰ τοὺς Παρισίους. Ἐκεῖ αἱ γυναῖκες ἐν μεγάλῳ καλλωπισμῶ ἐντὸς μεγαλοπρεπῶν ἀμαζῶν ἡμικεκλιμέναι ἐπὶ τῶν ἐκ βελούδου ἐπιστρώσεων δέχονται τὰς ἐπισκέψεις τῶν ἑραστῶν, τῶν ἑρωτοτρόπων, τῶν κομψομένων καὶ τῶν ἀκολουθῶν τῶν προξενείων, πάντων ἰσταμένων μὲ ἀσκεπῆ κεφαλὴν παρὰ τὰ ἀνάβαστρα τῶν ἀμαζῶν. Διὰ πάντα κατέχοντα ὅπως δὴποτε διακεκριμένην κοινωνικὴν θέσιν εἶνε ὑποχρεωτικὴ ἢ καθ' ἐκάστην ἐμφάνισίς του εἰς τὰς Κασσίνκας. Ἀλλὰ γνωρίζετε ταῦτα πάντα ἐπίσης καλῶς ὡς ἐγώ. Ἐροῦτων ἐκεῖ τακτικώτατα τὰ δ' ἐσπέρας μετὰ τὸ δεῖπνον μετέβαινον εἰς ἐφεσπερίδας ἢ εἰς τὸ θέατρον, ἔνθα αἰοδῶς τις ἤξιζε τὸν κόπον ν' ἀκουσθῆ. Διηρχόμενον οὕτω εἶνα τῶν εὐτυχιστέρων μηνῶν τῆς ζωῆς μου συνευτυχίσκας νὰ καταβῶλω ἢ καὶ σχεδὸν νὰ ἐ-

ξελείψω τὴν διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου κατασχρῶσάν με ἀνίαν καὶ στηθικὴν πάθησιν, ὧν ἔνεκεν ἡ φιλόστοργός μου μήτηρ μὲ ἔπειτε νὰ ἐπιχειρήσω τὸ ταξείδιον τοῦτο. Ἡ εὐτυχία ὅμως αὕτη δὲν ἔμελλε νὰ διακρίσῃ!

B'

Ο ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΕΤΑΙ.

Ὁ ἱατρὸς, ὅστις μετὰ προσοχῆς ἠκράζετο, ἐποίησε συμμεῖον διὰ τῆς χειρὸς πρὸς τὸν Χαρίλαον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν διακουπεῖσαν διήγησίν του. Ὁ Χαρίλαος συγκεντρώσας τὰς δυνάμεις του ὅλας, ὅπως ἀρυσθῆ τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος, ἤρξατο λέγων. Ἡμέραν τινὰ μεγαλοπρεπῆς ἀμαζῆς ἐφάνη εἰς τὰς Κασσίνκας, συρρομένη ὑπὸ ὠραίου ζεύγους ἵππων. Ἐνοεῖτε, ἱατρὲ, ὅτι ἡ ἀμαζῆ ἐκείνη δὲν ἦτο κενή ἐν τῇ ταχύτητι τῆς κινήσεώς της ἠδυνάτο τις νὰ διακρίνῃ μόνον τὸ ἄκρον ὑποδήματος ποδὸς στηριζομένου ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθητοῦ προσκεφαλαίου, πετυχὴν πέπλου καὶ κροσσωτὴν θολίαν ἐκ λευκοῦ μεταξωτοῦ ὑφάσματος. Τῆς θολίας συσταλείσης εἶδον νεάνιδα ἀπαστρέπτουσαν ἐκ καλλονῆς ἀπαραμίλλου. Ἡμῖν ἔριππος καὶ ἠδυνήθην εὐκόλως νὰ προσεγγίσω καὶ νὰ παρατηρήσω μετὰ περιεργείας καὶ ἀκριβοῦς λεπτομερείας τὸ ἀνθρώπινον ἐκεῖνο καλλιτέχνημα. Ἡ ξένη ἔφερεν ἔνδυμα ἔχον τὸ ἐπέργυρον στίλβον χροῶμα, τοῦ ὑποπρασινίζοντος ὕδατος, χροῶμα, ὅπερ ἄλλως τε ἀμαυροῖ τὴν ἐπιλήψιμον ὄψιν πάσης γυναικὸς ἐχούσης τὴν προπετῆ ἀξίωσιν νὰ ὑπολαμβάνηται ὡς ξανθόχρους. Λευκὸν καὶ πλήρες ἐξεχόντων πικιδιμάτων φιλοκαλίας μινύμακτρον ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα, ἧς τὸν βραχίονα τῆς θολίας ἀπτόμενον, ἐκύκλωνε χρυσοῦ σαύρα κατηρητισμένη ἀπὸ καλαϊδάς τοῦτο ἦν τὸ μόνον πολύτιμον κόσμημά της.

Ἐπεταὶ συνέχεια.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΦΙΛΗΜΑ

I

Ἐπ' αὐτῷ σὲ ὕψηλοῦ βουνοῦ σὲ μὰ μικρὰ
[ραχοῦλα
ποῦναι τὸ σπῆτι μῆς γρηῆς ὅπου τὴν
[λὲν Σοφοῦλα
τὸν ἱατρὸν ἐφώραξαν νὰ διῆ τὸν λαβω-
[μένο
ποῦ εἶχεν ὄλο τὸ πλευρὸ ὅτ' αἶμα
[βουτηγμένο.

II

Ὁ ἱατρὸς ἐκύτταξε μὲ προσοχὴν μεγάλην
τὴν μαχαιριὰ πῶς ἐφθασεν ἕως τὴν
[ἀμασχάλη
κι' ἀφοῦ ἐσυλλογίσθηκε, μὲ σφραλισμένο
[στόμα,
εἶπεν εἰς τὴν μαροῦλάν του πῶς «ἴσως
[ζῆσ' ἀκόμα»
γὰ νὰ παρηγορήσῃ
τὴν κόρη τὴν γυναῖκά του ποῦ ὄρφανοῦς
θ' ἀφῆση.

III

Μὴ εὐσπλαγχνῆ γειτόνισσα, καλῆς ψυ-
[χῆς κοπέλλα
ἀπὸ τὸ ἀχ κι' ἀπὸ τὸ βᾶχ νὰ μὴ τοῦς
[ἔλθῃ τρέλλα
τοῦς εἶπε νὰ ὑπάγουσε ἴλιγο νὰ κοιμη-
[θοῦνε
κι' αὕτη θὰ τὸν ἐννοιάζεται ὡς ὅπου
[γὰ ἐλθοῦνε
σὰν μάννα τὸ παιδί της
γὰ τὴν ὑγιὰ τοῦ γυιόκα της ποῦ δίνει
τὴν ψυχὴ της.

Ἐκεταὶς αἱ ταλαίπωραις ἔπηγαν νὰ κοι-

[μηθοῦνε,
ἴλιγον ἔπιον νὰ πάρουνε, γὰ νὰ ἀ-
[γαπαυθοῦνε
κι' ἡ κόρη ἐτοιμάζετο ὅπου κρεβατιοῦ
[τὸ πλάγι
νὰ δώσῃ τ' ἄφρωστο φαγι ἴλιγο ζουμι
[νὰ φάγῃ
καὶ ὕστερα νὰ βρέξῃ
τὴν μαχαιριὰ μὲ γιαιρικὰ τὸ αἶμα νὰ
[μὴ τρέξῃ
Ἡλθεν ὁμως ὁ ἄσπλαγχνος ὁ σιδερένιος
[χάρος
ποῦ ἀπὸ λύπας δὲν γροικᾶ οὐτ' ἀπ'
αὐτῶν τὸ βάρος
νὰ πάρῃ τὸν Γιαννάκη τοὺς ἔπ' τῆς κό-
ρης τὴν ἀγκάλη
προτοῦ νὰ ἔγῃ ὁ ἥλιος καὶ σηκωθοῦν
κι' οἱ ἄλλοι
γιατὶ ἄν' ἐξημερώσῃ
ἀπ' τὰ πολλὰ τὰ κλαύματα ἴσως καὶ
[μετανοήσῃ.

Ἡ κόρη τρέχει ἴλαγι νὰ διῆ ἄν' ἦναι ἐν-
[πνισμένοι
νὰ πῆ πῶς τὸν Γιαννάκη τοὺς ὁ Χά-
[ρος περιμένῃ
κι' ἴσως ἔμπορέσουνε αὐταὶ μάννα καὶ
[θυγατέρα
μαζὶ μὲ τὴν γυναῖκά του νὰ σώσουν
τὸν πατέρα.
Ὁ Χάρος δὲν προσμένει
καὶ πέρνει τὴν ψυχίτσα του ὅτ' οὐρα-
[σι δ' ἐβγαίνει.

IV

Ἐξῦπνησ' ἡ γυναῖκά του καὶ τρέχει
[ὅτ' οὐ Γιαννάκη
ἴσως προφθάσῃ καὶ τὴν ἔπῃ κανὲν
[γλυκὸ λογάκι
καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ῥωτᾷ πὲς με Γιαννά-
κη πὲς με

πόσαις φοραῖς με χάριτες κι' ἐγ-λυ-
[κοσύντυχές με,
[ἐγώ 'μαι ἢ Χρυσώ σου
'μέρα και νύκτα ποῦμουνα 'στὸ πλάγι
[στὸ πλευρό σου.

Σκύφτει σιγὰ και τὸν φιλεῖ σὰν χαρδε-
[μείνη φιλή
κι' ὅταν εἶδε πῶς κρύωσε στὸ στόμα
[και στὰ χεῖλη
ἄρχισε γιὰ νὰ κλαίγει πικρὰ, ἴσως και
(κατορθώση
με τὰ πολλὰ της δάκρυα ζωὴ γιὰ νὰ
(τὸν δώση.

'Αλλ' ὁ Γιαννάκης μένει
ἀκίνητος και ἄλαλος και δὲν τὴν συν-
(τυχαίνει.

Ἐξύπνησαν τὴν κόρη του τρέχει κι' αὐ-
(τὴ με δάκρυ
και ἔρχεται και στέκεται στοῦ κρεβ-
(βατιοῦ τὴν ἄκρη
και λέγει πῶς εἰν' ἀδύνατο γιὰ νά'ναι πο-
(θαμιμένος
ἀφοῦ κτυποῦν αἱ φλέβαις του θὰ ἦναι
(κοιμισμένος.

Τι λὲς ἐσὺ πατάκι;
πρέπει ποτὲ νὰ 'ρφανευθῆ σὰν 'μένα κο-
(ρουτάκι;

Αὐτὸ, ποτὲ δὲν θὰ γενῆ! και πρέπει γιὰ
(νὰ ζήσης
γιὰ νὰ χαρῆς τὰ γιάτα σου τὸ σπῆτι
(σ' νὰ μὴ σβύσης
κι' ἀφήσης χήρα κι' ὄρφανὸ μαζὺ με τὴν
(μανοῦλα,
χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερὸ στοὺς θρό-
(μους τῆς ραχοῦλας
ἐγ' ὄρφανὴ νὰ μένω
και ὕστερα χωρὶς ἐσὲ στὸν κόσμο τι θὰ
(γείνω;

Κι' ἐνῶ περνοῦσ' τὸ χέαι της 'πίσω ἀπ'
(τὸ λαμό του
ἐν δάκρ' ἀπ' τὰ ματάκια της στάζει
(στὸ κούτελό του
τὸν ἀγκαγιάζει τὸν φιλεῖ, ἐπάνω 'στὸ
(χειλάκι
και λέγει πῶς εἰν' ἡ Δέσποινα ἡ κόρη
(τοῦ Γιαννάκη
'Εκείνος νεκρὸς ἦτο
κι' ἀντίς φιλεῖ καλλίτερον τὸ σάβανον θὰ
(ἦτο.

VI

Πηγαίνουν και στήν μάνναν του, ποῦ ἔ-
πνον δὲν 'κοιμάτο
παρὰ καθοῦνταν κ' ἔκλαιε και χέλινα
(συλλογᾶτο,
τὴν λέει πῶς ἀπέθανε, τὸν εἶδατε ἐκ-
(πνέων
τώρα τὸ πᾶν 'τελείωσε κ' ἐλπίς δὲν
(εἶναι πλέον.
ἐλα νὰ τὸν 'ροιασθοῦμε
κι' ἀφοῦ τὸν σαβαρώσουμε νὰ τὸν μοι-
(ρολογοῦμε.

Συνώθηκεν ἡ δυστυχῆς, με τ' ἄσπρα τὰ
(μαλάκια
ριχμένα εἰς τὴν ράχι της σὰν τὰ μι-
(κρὰ παιδάκια
και πέρνει τὸ ραδάκι της 'λγο γιὰ ν'
(ἀκουμβήση
χωρὶς νὰ τὴν ἐπιάσουνε, μόνη νὰ
(περπατήση,
νὰ πάγι νὰ διῆ τὸ γυρὸ της
ποῦ ἦτανε τὸ στήριγμα και κατακάρικο
(της.

Σιγὰ, σιγὰ 'πλησίασεν ὠχρὰ και φοβι-
(σμένη.
κι' ἀφοῦ καλὰ τὸν κῆταξεν ἐπάνω του
(σκυμμένη,

βιάζει τὸ χέρι τὸ δεξι και τὴν πληγὴ
(σκεπάζει
και με τὸ ἄλλοτὸ ζερβὶ αὐτόταν ἀγ-
(καλιάζει,
μ' ἀκοῦς τὸν λέγει παιδί μου
ἀνοιξ' τὸ στοματάκι σου ποῦ νά'χης τὴν
(εὐχή μου.

'Ενα λογάκι νὰ με πῆς ν' ἀκούσω τὴν
(λαλιά σου
νὰ πάρης και τὴν κόρη σου μέσα
(στὸν ἀγκαλιά σου
και τὴν Χρυσώ 'υτὸ πλάγι σου και ἡ
(πληγὴ σ' ἄς γιάνη,
αὐτὰ νὰ 'δῶ ν' ἀξιώθω κι' ἡ μάννα σ'
(ἄς ποθάνη.
Σκύφτει νὰ τὸν φιλήση
θαροῦσα πῶς με τὸ φιλεῖ ζωὴ θὰ τοῦ
(χαρίση.

Τὰ χεῖλη της μαζόνονται στὰ χεῖλη
(του κολλοῦνται
κι' αἱ δαδὸ ψυχαὶ με τὸ φιλεῖ στὰ χεί-
(λη ἀπαρτοῦνται.
Κι' αἴφνης βλέπει τὸν γιόκα της, ζῶντος
(ἔψιν νὰ ἔχη
γιατί τῆς μάννας τὸ φιλεῖ οὐδὲ νεκρὸς ἀντέ-
(χει.

Τὰ 'μμάτια του ἀνοίγει,
κεττάζει τὴν μανοῦλά του και πάλ' τὰ
(ξανακλείη.

I. ΜΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΪΟΣ

Τραγουδήσετε κοπέλλες
με χαρούμενη καρδιά

κι' ἦρθ' ὁ Μάϊς με τὰ ρόδα
με τ' ἀηδόνια 'στὰ κλαδιά.

Εἰς τὰ λούλουδα τοῦ κάμπου
'στὰ χορτάρια τοῦ βουνοῦ
πέφτει 'σάν μαργαριτάρι
ἡ ὄροσια τοῦ οὐρανοῦ.

Εἶνε ὦρα 'ποῦ στολιζει
τοὺς ἀγρούς ἡ πασχαλιά
και τὸ κύμα πιά δὲν δέρνει
τὴν χρυστὴ ἀκρογιαλιά.

'Ολοι οἱ βοσκοὶ 'στὰ δάση
ἐκπλωμένοι 'στῆς μυρτιαῖς
φλογεραῖς 'στῆς βοσκοπούλες
ἔλοι ρίχνουμε ματιαῖς.

Μαῦρα 'μμάτια μέσ' 'στὰ φύλλα
χίλοι μέσα 'στὰ κλαργιά
δίχως φίλημα δὲν μένουν
σὲ καμμιὰ πρωτομαγιά.

'Αχ! μὴ βλέπετε ἐμένα
πλάσμα ἄμοιρο τῆς γῆς
ἡ ζωὴ μου εἶνε πόνος
εἶνε δάκρυ τῆς αὐγῆς.

Δὲν συλλέγω πλέον ἄνθη
δὲν κυττάζω πιά καμμιὰ
ἀπορφεύγω τὸ λειβάδι
και ζητῶ τὴν ἐρημιά.

'Αν ἡ ἀπιστη ἐκείνη...
μ' ἀγαποῦσε μιὰ σταλιά
θεναεῖχα κ' ἐγὼ Μάϊ
θεναεῖχα μιὰ φωλιά.

Δὲν θὰ ἔμενα μονάχο
κυτταροῖσι θλιβερό
νὰ θρηνώ και 'στὸν ὠρατο

τῆς ἀνάξειως καιροῦ

Στοῦ Μαΐου τὴν σελήνην
θεῖος ἔρω ἀγρυπνᾷ
τίς ποτὲ εἰς τὴ ζωὴ του
τίς τὸ Μαῖο ξεχνᾷ!

Ἄν ψυχὴ χαριτωμένη
μὲ τὰ ζέπλεκα μαλιὰ
μαγεμένα λέγει λόγια
στὴ θερμὴ του ἀγκαλιά.

Τραγουδῆσατε κοπέλλες
μιά φορά μὲ τὴν καρδιά
κ' ἤρθ' ὁ Μαῖς μὲ τὰ ρόδα
μὲ τ' ἀηδόνια στὰ κλαδιά.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΕΛΟΝΗΣ.

ΜΑΚΡΑΝ ΣΟΥ

Μαύρη, φίλη, σκληρὰ εἰμαρμένη
τὴν ζωὴν μου ταράττουσα χαίρει
κ' αἰωνίως μακράν σου μὲ φέρει
νὰ στεναῶζω μακράν σου ποθεῖ.

Καὶ μ' ὀδύνας καὶ ρεύσεις δακρῶν
φεύγουν πάντοτ' ἡμέραι καὶ ἄραι...
Ὡ! νὰ ἦσαν πλησίον αἱ χώραι
ποῦ χωρίζουσι μίαν ψυχὴν...

Τῆς ζωῆς μου τὸ ἔαρ, φιλτάτη,
ἀπὸ τότε ποῦ ἔφυγ' ἀρχίζει
νὰ μαραίνεται νὰ ἐξανθίζη
δεινὴ φλόξ καταφθείρει αὐτό.

Κ' εἰς τὸ πρόσωπον τ' ἄλλοτ' ἠβάζον
φθισιῶντες χροιά ἐπεχύθη
τ' ὄνομά σου φωνάζουν τὰ στήθη

μ' ἀπαντᾷς πλὴν ἢ περὶ ξήλω.

Ὡ! ἂν ἤξευρες πόσας βασάνους
δοκιμάζω, ψυχὴ περιλμένη,
τὸ γνωρίζω δὲν θ' ἔμμενε ξένη
εἰς αὐτὰς ἢ καρδιά σου ποτέ.

Μὲ ὀδύνας καὶ ρεύσεις δακρῶν
φεύγουν πάντοτ' ἡμέραι καὶ χρόνοι
μένουν μόνον πικρία καὶ στόνοι
θ' ἀποθάνουν κ' αὐτὰ μὲ ἐμέ.

Ἄσπερόεσσα νύξ ἢ ζωρῶδης
δι' ἐμ' ἔχει ἰδίαν ἀξίαν
τὰ γελόντα φέρουν πικρίαν
εἰς καρδίαν πονοῦσαν δεινῶς.

Σ' τῆς καρδιάς μου τὴν θλίψιν συμφώνως
σκυθρωπὸς καὶ στεναῶζων βαδίζω
λέξιν μίαν ἀπλὴν ψιθυρίζω
λέξιν μίαν κεντῶσαν φρικτῶς.

Μετὰ γέλωτας πάντες κοιμῶνται
κί' ἐλ' ἢ φύσις σιγῶσα κοιμᾶται,
μόνος ἓνας ὁ νοῦς μου πλανᾶται
ναί! τὸν ὕπνον αὐτὸς ἀποθεῖ!

Μόνος οὗτος εἰς δάση εἰς βράχους
εἰς ἀγρία ἀγρίων ἐρήμους
μ' ἀνχμνήσεις καὶ σκέψεις πενθίμους
νὰ διάγη τὸν βίον ποθεῖ.

Ἐλθὲ ὦ φάσμα τῆς γλυκῆς,
ὦ οὐρανία κόρη,
ἥτις μ' ὠρκίσθης ἄλλοτε
μαζῆ μου πῶς θὰ ζήσης
καὶ μὲ αὐτὸ τὸ στόμα σου
κί' αὐτὸ μὲ παρηγόρει...
ἐλθὲ, ἐλθὲ εἰς ξένην γῆν
μαζῆ μου ν' εὐτυχῆσης.

Ἐλθὲ, ἐλθὲ, καὶ σὲ ζητεῖ!

ἢ πάσχουσα ψυχὴ μου
σοῦ ἢ μορφή μὲ συγκινεῖ
μὲ ἔλκει μὲ ἠδύνει
ἐλθὲ, καὶ σὲ ἀναζητοῦν
ὡς πρὶν οἱ ὀφθαλμοὶ μου
ἐλθὲ λοιπὸν δὲν εἶσαι σὺ
ἢ φίλη μου ἐκείνη;...

Δὲν εἶναι φεῦ! τὸ σῶμα σου
ψυχὴ περιλημένη
εἶναι σκιά! ὦ! γέννημα
τοῦ ψυχικοῦ τυφῶνος!

Τί μ' ὠφελεῖ ἂν εἴμην
στενωῶς συνηνωμένοι...
ἀρῶ στεναῶζω καὶ θρηνηῶ
μακράν σου φεῦ! καὶ μόνος.

Κ. Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἄμερικανὸς τις ἐνταριάσας πρὸ τινων μη-
νῶν τὸν ἀποθάνοντα υἱὸν του, ἔγραψεν ἐπὶ
τοῦ μνημείου τὰ ἑξῆς:

Κύριοι,

Ὁ νέος ὅστις κεῖται ἐνταῦθα ἦτο υἱὸς μου.
Ἦτο εἰς τὸ ἄνωγος τῆς ἡλικίας του ρωμαλέ-
ος, καὶ βεβαίως θὰ ἔζη ὑπὲρ τὰ 100 ἔτη.
Ἄλλ' ἢ ἀσωτεῖα, ἢ μέθη, καὶ ἢ ἀσέλγεια,
ἤγαγον αὐτὸν ἐδῶ προῶρως.

Ἔστω τοῦτο, Κύριοι, παράδειγμα καὶ εἰς
τὰ τέκνα σας.

Τίμων ὁ μισογύντης, ἰδὼν ποτε δύο γυναί-
κας κρεμαμαμένας ἐκ τινος συκῆς, εἶπεν· «Εἶθε
νὰ δώσωσιν οἱ θεοὶ νὰ φέρωσιν ἕλα τὰ δέν-
δρα τοιοῦτους καρπούς.»

Τὰ περίεργα ἐξ Ἀμερικῆς πάντοτε ἀνα-
μένομεν. Κύριός τις τοῦ νέου κόσμου ἔγνω
τὸν ἐξῆς τρόπον πρὸς ἀπόκτησιν περιουσίας,
καὶ ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐγένε-
το πλούσιος!

— Τί δὲ ἔκαμε;

Ἐδημοσίευσεν διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι «τῷ
ἀποστέλλοντι 20 ἑκατοστὰ ὑποδεικνύεται αὐ-
τῷ λίαν εὐχερῆς τρόπος τοῦ κερδίσαι χρή-
ματα.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου, ἀρῶ ὁ καλὸς
μας ἐκτῆσατο σημαντικὸν ποσὸν ἐκ τῶν
μυρίων ἀποταθέντων πρὸς αὐτὸν, ὑπέδειξεν
αὐτοῖς διὰ τῶν ἐφημερίδων τὸν ἀπλοῦστατον
αὐτοῦ τρόπον:

Πράξατε εἰς ἄλλους ὅ,τι ἐγὼ
πρὸς ὑμᾶς ἔπραξα καὶ θὰ κερδί-
σητε!!!

ΝΕΚΡΕΓΓΕΡΣΙΑ

Πρὸ τινων ἡμερῶν μετηνέχθη εἰς τὴν ἐν
Παρισίαις Μόργην, ἄνθρωπὸς τις εὐρεθεὶς νε-
κρὸς παρὰ τὴν Νέα Γέφυραν, ἐν τοῖς θυλα-
κίαις αὐτοῦ εὐρέθησαν 40 φρ. καὶ ἐπιστολὴ
σημειοῦσα ἀπλῶς τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατει-
κίαν του.

Τὴν ἐπισύσαν ὁ ἐπιστάτης τῆς Μόργης
ἐξεπλάγη μὴ εὐρῶν ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης πλα-
κῆς μῆτε τὸν νεκρὸν μῆτε τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ.

Ἀμνηχανῶν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοή-
σῃ πῶς ὁ νεκρὸς ἤρκαίνθη κεκλεισμένων τῶν
θυρῶν καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἔλαβε τὴν ἐ-
πιστολὴν καὶ πορευθεὶς εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀ-
ποθανόντος, ἐρωτᾷ τὸν θυρωρὸν:

— Ὁ Κύριος Ζιρῶ;

— Εἶναι ἐν τῷ δωματίῳ.

— Πότε ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον;

— Πρὸ δύο ὡρῶν περὶ τὴν πρωΐαν.

— Τότε ὁ ἐπιστάτης ἀνέρχεται καὶ βλέ-
πει ἐκπληττόμενος τὸν χθὲς νεκρὸν κείμενον,

ζῶντα καὶ προγευματίζοντα λίαν ἡδέως.

— Ἄραγε εἴσθε ὑμεῖς ὃν ἐκομίσαμεν χθές τὸ ἐσπέρας νεκρὸν ;

— Μάλιστα.

— Ἀλλὰ πῶς ἐξήλθετε τῆς Μόργγης ζῶν ;

— Ἄγνωῶ πῶς ἔτυχον ἐκεῖ. Τοῦτο μόνον γνωρίζω ὅτι πάσχω ἐξ ἐπιληψίας οὕτως ἰσχυρὸς, ὥστε φάνομαι ὡς νεκρὸς.

— Χθές τὸ ἐσπέρας κατελήρθην ὑπὸ τοῦ πάθους παρὰ τὴν Νέαν Γέφυραν, καὶ ἔπεσον ἀγκίσθητος. Περὶ τὴν πρωΐαν ἀνελθὼν εἶδον ὅτι μετηνέχθη ἐπὶ τὴν Μόργγη. Ἡ μαρμαρίνη κλίνη καὶ ἡ συντροφία δύο ἄλλων νεκρῶν, οἵτινες ἔκειντο παρ' ἐμοί, δὲν μὲ ἤρρεσαν παντάπασι. Εὐρῶν πλησίον μου τὰ ἐνδύματά μου ἐνεδύθη ἐν τάχει, καὶ ἀνοίξας κρυφίως τὴν θύραν τὸ ἔκ ο ψ α λ ά σ π ι.

Ὁ ἐπιστάτης ἀποδοῦς αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὸ βαλάντιον ἀνεχώρησε σταυροκοπούμενος.

Νεῖκς τις Παρισινὴ ἀπαντᾷ ἐν τινι συναστροφῇ νέον τινα ὠραῖον καὶ παρὰ πάντων τιμώμενον. Ἀποδέχεται τὸν ἔρωτα αὐτοῦ, τὸ συμβόλαιον ὑπογράφεται καὶ μετὰ τινος ἡμέρας τελεῖται ὁ Γάμος.

Μετὰ τὴν τελετὴν ὁ γαμβρὸς ἐξέρχεται καὶ γίνεται ἄφαντος. Ἐφυγε δὲ ἀπαρέρων τὴν προῖκα, καὶ καταλείπων τὴν νύμφην εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ.

Ἡ τάλαινα προσέρχεται πρὸς τοὺς δικαστάς, οἵτινες ἀποκρίνονται εἰς αὐτήν.

— Κυρία μου εἴσαι ἀτυχεστέρα; ὁ σύζυγός σου εἶναι φαυλίστιος.

— Ἰσα, ἴσα, διὰ τοῦτο ἦλθον πρὸς ὑμᾶς κύριοι δικασταὶ νὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἀδειαν ὅπως νυμφευθῶ.

— Ἄ! τοῦτο εἶναι ἀδύνατον.

— Διατί; καὶ ἤδη τί ποιητέον ;

— Πρέπει νὰ περιμένῃς.

— Νὰ περιμένω τί ;

— Ἔως οὗ ὁ ἀνὴρ σου ἐπανεῖλη ἢ ἀποθάνῃ.

— Καὶ ἐν δὲν ἐπανεῖλη; ἢ ἂν ζήσῃ πλέον ἐμοῦ ;

— Τόσῳ τὸ χειρότερον.

— Ἀλλ' ἐὰν ἡγάπων τινά ;

— Ἀτιμάζεσαι.

— Τὰ δὲ τέκνα μου ;

— Ἔσσονται νῦθα.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδίκον!... μισρὸν.. ἀποτρόπαιον!... Διότι εἶμαι ἀνάιτιος.

— Τοιοῦτος ὁ νόμος.

— Ἀλλὰ κύριοι δικασταί, εἶναι ἀληθές ὅτι ἔχετε τὰς ἐλαφρυντικὰς περιπτώσεις ὑπὲρ τῶν ἐμπριστῶν, τῶν δολοφόνων καὶ τῶν πικροκτόνων. Εἴμεθα λοιπὸν χεῖρονες τούτων ;

— Μάλιστα.

— Σᾶς ἐπαναλέγω... τοῦτο εἶναι μισρῶτατον!... ἀποτρόπαιον!...

— Τοιοῦτος ὁ νόμος.

ΦΑΡΜΑΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΙΔΟΣ

Ἐν τῷ ἐν Γαλατῆ Χαβιρόχων καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 9 καταστήματι εὐρίσκειται τὸ νεωστὶ ἐφευρεθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου ἐπιδοκιμασθὲν καὶ βραβευθὲν ἀποτελεσματικώτατον κατὰ τῆς πυρκαϊῆς φάρμακον πωλούμενον ἐντὸς φιλικῆς ἐσφαρισμένης.

Ὁ ἐφοδιαζόμενος διὰ τοῦ ἐνεργητικωτάτου τοῦτου μέσου δύναται νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ἐν πληρῇ ἀσφαλείᾳ οὐδέποτε φοβούμενος τὴν τῆς πυρκαϊῆς μῆνιν. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο οὐδὲν ἐκ τοῦ χρόνου ἀλλοιούμενον οὐδὲ ἐκ τῶν διαφόρων μεταβολῶν τοῦ καιροῦ καταστρεφόμενον, ρίπτεται κατὰ τοῦ πυρὸς μετὰ τῆς φιλικῆς, ἥτις ἀμέσως θραύεται, καταστέλλων αὐτὸ οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τὴν τελείαν κατάσβεσιν αὐτοῦ ἐπιφέρει.